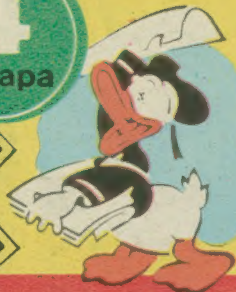
ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1197

6.12.1974. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXV

4 динара

КОМПЛЕТАН СТРИП ПО ВАЛТЕРУ СКОТУ

ДОЖИВЉАЈИ ЈЕДНОГ НАПОЛЕОНОВОГ ВОЈНИКА

Ripley

Веровали или не!

МЕТАЛНИ НОВЧИК У ЈАЈЕТУ

НАШЛА ЈЕ РОЗМЕРИ ЛЕСКИ ИЗ ЛЕНСДАУНА (САД).

ПАЊ – НАЦИОНАЛНИ СПОМЕНИК

Овај пањ старог храста у Стаду, у Швајцарској, проглашен је кантоналним спомеником зато што је у потпуно очуваном стању извађен с дна реке Аре где је прележао више од 100 година.

ГОВИНД

из индијског града Голиде имао је на свакој руци по 6 прстију. И његов отац је имао на рукама 12 прстију, а исто тако и његов син и његова два унука.

ВОДОПАД ИСПОД ВОДОПАДА

Испод овог водопада у Конгу сахрањен је један Белгијанац који се презивао Ватерфал. Његово презиме значи водопад.

Морска риба – ZOARCES VIVIPARUS

рађа живе младунце, понекад одједном и по четрдесет. Међутим, она одмах прогута све своје младунце које успе да ухвати.

СЈУЗАН ЕНТОНИ

(1820–1906)

Једна од првих и највећих поборница равноправности жена и велики борац за укидање ропства, живела је 86 година и од своје 16. године она није променила начин облачења и чешљања.

1197/2.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● у народноослободилачком покрету Југославије од 1941. године учествовало је 3 500 000 људи.

● при нормалној исхрани дневна количина излученог желудачног сока износи око један и по литар.

● у старом Риму месец децембар налазио се под заштитом Сатурна, бога времена, и Весте, богиње домаћег огњишта. У њихову част одржаване су не само

у храмовима, већ и у првим одајама сваке куће ватре које се никад нису смеле гасити. Одатле је настало име вестибил (латински vestibulum) то јест предсобље, предворје.

● стручњаци за млекарство Универзитета у Луизијани (САД) тврде да краве више млека дају кад се налазе у хладним шталама. Пошто су приметили да за време великих врућина краве дају мање млека увели су у штале уређаје за климатизацију. Тврди се да отада краве дају тридесет одсто више млека.

● група женевских научника конструисала је нов уређај и назвала га „Еолов ротор на ветар" који према њиховом мишљењу треба да ублажи несташицу електричне енергије у свету. Уређај се састоји од две елисе пречника 11 метара које се окрећу у супротним прав-

цима а постављене су на обе стране централног језгра у коме је генератор. Овај систем двоструке ротације омогућава да се „ухвати" двоструко више ветра. Прототип овог уређаја већ са успехом осветљава и загрева пет павиљона.

● птица морски папагај може да плива и испод воде.

● стручни назив за особу која је добар познавалац воћа је „помолог".

● недавно је представник фирме Лејланд приказао у лондонском Клубу аутомобилиста-тркача најбрже ватрогасно возило у Енглеској а можда и у свету. Ова ватрогасна кола типа „јагуар XJ 12", поред уобича-

јене опреме возе и 810 литара „лаке воде", најефикасније средства за гашење пожара, коју може да избаци у 70 секунди. Прототип овог возила, који је ручно израђен још 1969. године, досад је у пробним вожњама прешао 160 хиљада километара.

Walt Disney

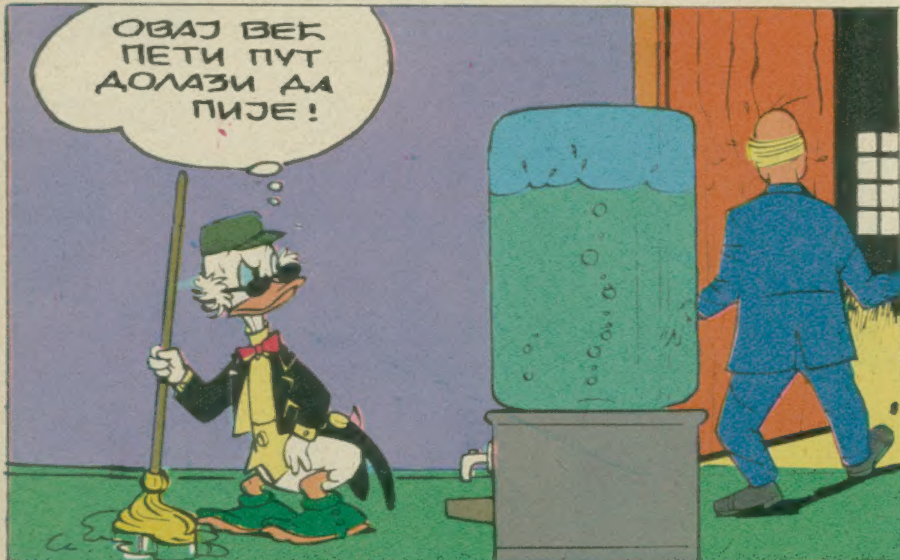
ПАЈА ПАТАК

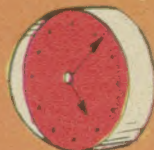

Безброј пута сам се, као мршави дечак, пењао мердевинама направљеним од дебелих грана на велику букву-осматрачницу у Малој гори. Високо у крошњи налазило се дрвено седиште над којим је био постављен артиљеријски доглед за осматрање. Одатле су могла лепо да се виде доленьска села чак до Рибнице и, што је најважније, Кочевје које су, са железничком станицом и околним путевима, држали Италијани. Био је рат, 1942. година.

У извиђање смо одлазили по тројица: двојица би се сместила испод букве, под надстрешницу од разапетог шаторског крила, а трећи се пењао у крошњу и будно пазио шта се догађа у Кочевју. Смењивали смо се свака два сата, и дању и ноћу, и о свему што бисмо запазили обавештавали Другу чету Кочеварског одреда која је логоровала у близини сеоцета Мала Гора.

Камиони и возови непрестано су превозили италијанске војнике и војни материјал, у Кочевје или из Кочевја даље. Ми смо све пратили, бројали. Закључили смо да се нешто велико спрема. У ствари, спремало се већ одавно.

ПУЦАТИ НЕ СМЕМ

Негде 10. јула био сам на осматрању са још двојицом другова. Смењивали смо се за догледом у крошњи букве цео дан а онда, пред вече, поново је дошао ред на мене. Сунце је зашло и мрак се брзо хватао.

МЕДВЕЂА ПАТ

У КОЧЕВЈУ, ПУНОМ ИТАЛИЈАНА, СВЕ ЈЕ ТЕ ВЕЧЕРИ ИЗГЛЕДАЛО МИРНО, ПА САМ МАЛО ЗАДРЕМАО НА ОСМАТРАЧНИЦИ. ОДЈЕДНОМ, У ШУМИ ЈЕ ЗАПРАШТАЛО ГРАЊЕ.

Изгледало је да се те вечери у Кочевју не догађа ништа нарочито. Само би се покаткад указала светлост неког аутомобила па опет ништа. Другови се ућутали доле, под шаторским крилом, задремали. Помрчина и шум лишћа на летњем поветарцу успављивали су и мене. Дремуцкао сам и чекао да се моја смена заврши кад ме прену праштање грања негде дубоко у шуми. Није ваљда патрола, зачудио сам се. Шта им је, обично се не пењу овамо, уз Малу гору?!

Окренуо сам доглед у том правцу и напрегао очи. Ништа се није видело, једино се ломњава грана чула већ сасвим близу и изгледало је да их има много. И тада сам их угледао: огромну мечку са два младунчета. Застао ми је дах.

Помислио сам на другове, па на пушку наслоњену на дрво. Да сиђем и пушком ударим на животињу, само бих је разјарио. Нисам био у стању да им помогнем.

Мечка је ишла право на надстрешницу од шаторског крила. Њушила је около, као да је нешто намирисала, копала шапама док су се младунчад тискала око ње. Већ сам помислио да је готово са мојим друговима кад сам видео како мечка вуче ранац у којем се налазио хлеб. Расцепила га је шапама и почела да мљацка. Хлеб се зачас истопио у њеним устима.

Другови се још нису будили, чуо сам само како су се у сну промешкољили. Мечка је и даље њушкала под шаторским крилом, пронашла је још два ранца, искидала их и појела хлеб. Тада се шаторско крило одједном затресло, настала је вриска, гушање. Следећег тренутка угледао сам другове како беже према долини и уплашио се да ће и мечка поћи за њима, али она је наставила да претура по нашем скровишту. Кад се уверила да нема ништа више за њу, окренула се и са младунцима нестала у помрчини.

Још сам седео на дрвету кад је, мало затим, стигло десетак партизана са два пушкомитраљеза.

— Где је? — упитао је један.

— Овде сам! — повикао сам са дрвета.

— Не ти! Медвед где је?.

Брзо сам се спустио са букве и показао руком у правцу куда је мечка отишла.

— Она твоја двојица још се нису повратила од страха — рекли су ми. — Хајде и ти, момче, на спавање.

Радо сам их послушао.

ВАТРЕ У СЕЛУ

— Много камиона долази у Кочевје, то није добро! — бринуо се комесар чете Мирко Крањц из Гомиле код Требња. — Ко зна шта Италијани смерају. Треба о томе одмах да обавестимо штаб.

Одредили су мене да однесем поруку.

Штаб одреда налазио се

У тренутку експлозије моји другови су већ били у заклону. Сам сам ја остао.

РОЛА

у то време у Голобињку над Купом. Нисам тај крај познавао, па су ми допустили да у чети пронађем неког ко ће ме одвести тамо. Распитивао сам се међу борцима и убрзо се јавио један:

— Ја ћу с тобом, познајем пут.

Кренули смо 15. јула по подне, мој пратилац чијег се имена више не сећам, и ја. Носили смо свако своју пушку, ранац са сувом храном за два дана, шаторско крило, покривач и, наравно, муницију и неколико ручних бомби. Заобилазили смо села и кретали се само шумском стазом поред њих. Никог нисмо срели.

Око десет часова увече, уморни и гладни, стигли смо до кочеварског села Рајхенау. Зауставили смо се на обронку шуме над сеоским сенокосима. Издалека спазили смо ватре по двориштима и по галами која је до нас допирала закључили да су се Италијани улогорили у село. Нас двојица смо се притајили на узвишици, око пет стотина метара одатле, и чекали. Било је опасно кроз ноћ кренути даље.

Око поноћи Италијани су почели да се спремају и још пре један кренули су некуд према Купи, куда је и нас водио пут. Чим су мало одмакли, преко мрачних сеника кренули смо у село у којем није било ни живе душе. Одлучили смо да преноћимо ту, у Рајхенауу, па ујутро да наставимо ка Голобињку.

НА ТАНКОЈ ГРАНИ

Између ватри које су догоревале тумарали смо тражећи неко сигурно скровиште. Изабрали смо једну забачену, пусту кућу, распрострли по поду шаторска крила и извадили из ранчева кувану говедину и хлеб. После вечере ја сам брзо заспао.

Рано сам се пробудио и, лено се протежући, потражио погледом мог пратиоца. Није било ни њега ни његових ствари! Можда је изишао напоље, тешио сам се, али нисам га нашао. Отишао је и оставио ме на цедилу!

Морам предати ту поруку, врзмало ми се по глави док сам, готово насумце, ишао према Купи. Брзо сам прешао сенике на другој страни села и тек у шуми успорио. Нисам знао куда ћу, чинило ми се да сам потпуно сам на целој Кочеварској, са Италијанима који морају бити негде у близини, и да никад нећу стићи у штаб бригаде.

Ишао сам тако, збуњен и уплашен, готово два сата према Купи кад до мене допре њакање мула. Одмах затим чуо сам свуда около довикивање и галаму. Италијани!

Ноге су ми се одсекле: шта ћу, куда ћу?! Осврнуо сам се у паници и одмеривши погледом једну смреку појурих према њој. Док сам се пео, тежину пушке и ранца нисам ни осетио. Само да извучем живу главу.

У шуми испод мене врвело је од Италијана. Чекаћу док не оду, храбрио сам себе. Како ми је само захладнело око срца кад сам видео да постављају шаторе и пале ватре. Испод моје смреке није било још никога, али сваки час могао је ко наићи. Нисам смео ни да се померим.

Танка грана на којој сам седео почела је да ме жуљи, ранац и пушка вукли су ме према земљи... Све ме је болело и храброст ме је напуштала.

Талијани су се одједном нешто узмували. Нешто су викали, гунђали, а онда по чели бесно да пакују шаторе и шутирају тек запаљене ватре. Срце ми је заиграло од радости: сигурно су добили наређење да крену даље.

НЕ ИДИ У ГОЛОБИЊАК!

Већ су били далеко кад сам се усудио да сиђем са смреке. Кренуо сам у истом правцу, према Купи и дуго се пентрао по брдима, силазио у долине. Најзад сам наишао на једну групу сељака. Бежали су пред непријатељем из Пољанске долине.

— Којим путем могу у Голобињак? — упитао сам.

— Италијани су тамо, не иди!

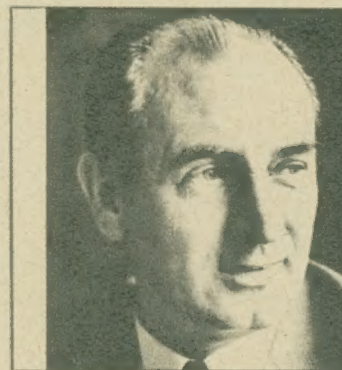
— Али, ја морам тамо — наваљивао сам.

Као да је разумео, један постарији човек позвао ме је устрану:

— Хајде, показаћу ти.

Пратио ме је готово цео сат, а онда руком показао правац којим треба да наставим.

Сад ми је било лакше, мада је до Голобињака било још далеко. Журио сам, застајкујући само понекад да осмотрим околину и ослушнем има ли кога у близини. Ускоро сам наишао на један заселак и једна жена ми је пошла у сусрет.

Кад је 16. маја 1942. године ставио титовку на главу, да је не би скинуо све до ослобођења, Стане Шкрљ је имао двадесет година. У бригади Матије Гупца убрзо је постао комесар чете, затим комесар батаљона, а у јулу 1944. године именован је за комесара бригаде. Друг Стане Шкрљ данас живи у Љубљани, као пензионер.

— Не иди тамо — убеђивала ме је и она. — Италијани су свуда.

Најзад, показала ми је пут и, пре него што сам кренуо, донела велики печени кромпир из куће.

Био сам већ на крају снаге кад сам у бесконачној шуми угледао човека с титовком.

— Је ли ту штаб одреда? — упитао сам уздржавајући се да не потрчим и загрлим га од радости.

— Одакле си? — упитао је човек уместо одговора.

— Из чете са Мале горе. Носим поруку за штаб.

У штабу су већ знали за покрете италијанских трупа, али ја сам извршио задатак!

Неколико дана после овога придружио сам се батаљону Кршког одреда који је требало да буде оформљен над Задрагом код Шентруперта... А онда смо 4. октобра 1942. године у Требелном, у јеку рошке офанзиве, оформили Бригаду Матије Гупца...

РАНАЦ ЈЕ ЕКСПЛОДИРАО

Борци другог одреда, из логора над Задрагом, ишли су да скупљају бомбе са немачких минских поља. Одлазили су у мањим групама и доносили у логор пуне ранчеве офанзивних бомби које смо звали офанзиварице.

Једном, кренуо сам и ја са Таборским и још једним другом чијег се имена више не сећам. Таборски је био прави стручњак за оружје, нарочито за мине и бомбе, па сам волео кад смо се налазили у истој групи. Још је био дан кад смо кренули носећи са собом по један празан ранац. За пола сата били смо већ на граници између Дола и Хома, требало је још само мало кроз долину, па узбрдо. У близини није било никога.

— Идем ја напред! — рекао је Таборски кад смо дошли надомак минског поља.

Онај друг је остао на узвишици да стражари како нас Немци или Италијани не би изненадили, а ја сам кренуо за Таборским који је већ размицао бодљикаву жицу и правио узан пролаз међу минама. Опрезно смо копали по земљи прстима и извађене бомбе стављали у ранце. Напредовали смо; у нашим ранцима је било већ око осамдесет бомби кад сам се случајно окренуо. Преко рамена сам угледао нашег стражара како трчи и маше рукама.

— Немачка патрола! — довикнуо је кад је био већ сасвим близу.

Сва тројица смо брзо покупили ранце и појурили према шуми од које нас је делило око стотину метара. Због опасног терета на леђима нисмо смели да трчимо, али Немци су нас приметили и припуцали. Морали смо да потрчимо. Јурили смо главом без обзира, док су бомбе звецкале на нашим леђима, и већ били надомак шуме кад је у ранцу Таборског зашиштало. Нека бомба се активирала и сваки час је могло доћи до експлозије. Занемели смо од страха. Али Таборски се већ снашао.

— Бежите у заклон! — повикао је и бацио свој ранац. Видео сам га како се сакрио иза једног дрвета, и онај други је то урадио, само сам ја остао као укопан. Близу мене није било никаквог стабла!

У последњем тренутку угледао сам иза себе плитак јарак и бацио се у њега тако да ме је ранац ударио по глави. И баш тада је одјекнула страшна експлозија. Око мене је праштало и чинило ми се да се делови распрслих бомби за ривају у моја леђа која су вирила из јарка.

Кад се све смирило, изишли смо из заклона и, на смрт преплашени, загледали се у место на којем се малочас налазио ранац Таборског. Све бомбе из њега су експлодирале и од ранца није остала ни крпица.

— Шта је? — упитали су нас другови у логору. — Да нисте имали маневре?

Али, за наша објашњења тада нико није имао времена.

Стане Шкрљ

УЛИЦА ЛУЦКАСТИХ БРОЈ 13

ДВАНАЕСТИ ПИТЕРОВ ЗАДАТАК

ТЕШКО РАЊЕН У ОБЕ НОГЕ И ЛЕВУ РУКУ, ГОТОВО БЕЗ ПОЛОВИНЕ ЛИЦА, ЛЕЖАО САМ БЕСПОМОЋНО У МАЛОМ ГУМЕНОМ ЧАМЦУ.

У једном тренутку био сам осветник у „хелкету" који се покоравао мојим командама и обарао један авион „зеро" за другим, а већ у следећем само уплашени пилот који је настојао да спасе голи живот.

Био је то мој дванаести задатак. Полетео сам у „груман Ф-6-Ф хелкету" са носача авиона у великом нападу на јапанске положаје на Маријанским острвима. Дани надмоћи јапанских авиона „зеро" били су већ историја. Јапански „зерои", причало се, могли су да униште све што лети. Али, то је било пре „хелкета", који је био бржи и могао да лети на већој висини. У току мојих једанаест задатака неко лико пута сам се сукобио са непријатељем, али нисам оборио ниједан авион. А сада, пружила ми се прилика.

МЕТА ЈАПАНСКОГ ПИЛОТА

Напали смо групу авиона „зеро" који су пратили бомбардере. Мој први погодак био је невероватно лак: погодио сам један „зеро" и он је од првог поготка експлодирао. Скренуо сам улево, угледао један бомбардер и оборио га. Осећао сам се одлично. Оборио сам два непријатељска авиона, а око мене их је било још.

Међутим, у следећем тренутку нашао сам се у мору пламених језичака. Сећам се експлозије, сећам се како ми је отпало лево крило, како се „хелкет" вртео као да је полудео и како сам изгубио сваку контролу над њим.

Покушавао сам и да мислим и да нешто учиним. Наједном, док је пламен лизао око мене, схватио сам да ћу се онесвестити. Океан ми се све више приближавао. Био сам погођен на висини од 2700 метара и сваки секунд био је драгоцен. Коначно, сетио сам се да имам падобран.

Искочио сам. Конопци падобрана усекли су ми се у кожу и задавали ужасан бол. Али, није било важно, био сам жив и полако се спуштао кроз дим док су свуда око мене летели делови експлодираних авиона.

Наједном, зачула се ужасна бука. Један јапански бомбардер се обрушавао у пламену, док су три „хелкета" јуришали на њега као ловачки пси. Диван призор. Само, јапански митраљезац, који је знао да иде у смрт, нишанио је у мене и следећег тренутка учинило ми се да ми се тело распада.

ПАДОБРАН МЕ ВУЧЕ

Рањио ме је у обе ноге и леву руку. Читава лева страна мог тела постала је мокра и лепљива. А прави бол још није ни наступио. Видео сам како је јапански бомбардер експлодирао, а следећег тренутка три „хелкета" која су га оборила кружила су око мене. Моје колеге су ми махале. Нисам им узвратио поздрав. Изненада ми је позлило и почео сам да повраћам. Никада ми у животу није било тако рђаво. Тек када ми је прошла мука, видео сам да се мој падобран није најбоље отворио а онда је океан већ био ту и буквално ме ударио. Копча на опасачу се отворила и снажно ме ошинула по образу.

Могао сам се лако удавити. Имао сам довољно разума да се сетим појаса за спасавање. Знао сам да морам да се ослободим ужади падобрана. Скоро ме је ухватила паника. Усред Пацифика и тешко рањен нисам могао да јасно мислим. Али, знао сам да морам да се приберем. И, када човека дуго нечему уче, у таквим одсудним тренуцима сети се свега што је на обуци чуо. Дубоко сам удахнуо и скоро се удавио јер су ми се уста напунила сланом водом. Повратно сам дах и почео да мислим. Успео сам да олабавим један конопац, али ме је тај напор изнурио. Знао сам да морам да пожурим како ме падобран не би повукао у дубину. Сем тога, услед рана и напора, постајао сам све слабији. Још једном сам дубоко удахнуо ваздух, заронио и ослободио се ремења између ногу који су се под водом мало олабавили. Али, онај око груди, помислио сам одвући ће ме на дно. Па, имао сам нож у свом летачком оделу. Извадио сам га и коначно успео да се ослободим и последњих веза падобрана. Схватио сам колико ми је лева рука беспомоћна тек када сам покушао да извучем чамац за спасавање и надувам га. Никако нисам успевао.

Поново сам наредио себи да мислим. Још једном сам дубоко удахнуо, извио тело, заронио и ослободио чамац. Држао сам га између ногу и вриснуо када сам схватио да ми је метак сломио кост у левој нози. У сваком случају успео сам да довољно дуго држим притиснут чамац да би се патроне са угљендиоксидом активирале. Најзад је надувани чамац искочио на површину

Ући у њега није било лако. Ни сада још не знам како ми је то пошло за руком. Увлачио сам се у њега уз помоћ руку, ногу и зуба и најзад лежао у њему дахћући као риба скинута са уднице и бачена на суво. Осећао сам се ужасно слабим. Успео сам да се окренем на леђа и угледао тамно небо. Откуд да се тако рано смркне? Сат ми је још радио. Био сам већ три сата у води.

ДВА ДАНА НА ПУЧИНИ

Ноћ је брзо прошла. Надао сам се да ће наићи неки авион или подморница и спасти ме, али сам се убрзо одрекао таквих мисли. Не, у мраку се не могу спасти! Онда сам почео да мислим о својим ранама. Комадом одела заклонио сам мали фар на чамцу — по свој прилици у близини су пре били Јапанци него наши — и почео да превијам ране. Морао сам, разуме се, да расечем летачко одело. Са десном ногом је било мање-више све у реду, једна већа рана којој је био довољан само завој. Али, лева нога је била сломљена. Метак је прошао право кроз кост, сломио је и сада је почињала ужасно да ме боли. Морао сам сам себи да згужваном марамицом затворим уста док сам је превијао. А онда је дошла на ред лева рука...

Сетио сам се сигналне светиљке и уз помоћ ње и огледала пажљиво сам разгледао своје лице. Читава страна лица нестала је у пламену, а копча са опасача просто је однела кожу са ње. Са ужасом сам посматрао како се бели моја јагодична кост. Приморавао сам себе да останем миран. Знао сам да ми је потребно неко средство за умирење бола. Најзад сам из пакетића за прву помоћ, какав се налази у сваком чамцу за спасавање, извадио инјекцију морфијума и забио је у леву руку.

Нема никакве сврхе да описујем шта сам преживео у току два дана на пучини. Из сата у сат падао сам у све дубље очајање. Авиони су летели изнад моје главе. Наши или њихови, нисам знао. Читава десна страна лица била ми је тако натечена да нисам више ни видео на десно око. Нисам имао више ни хране ни морфијума.

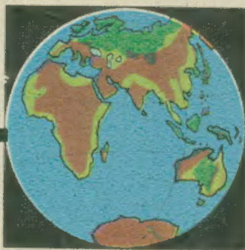
Ујутру трећег дана био сам уверен да ћу умрети. Да сам имао снаге ставио бих метак у револвер и прекратио себи муке. Али, нисам више могао ни да се покренем. Не сећам се да ли сам, док сам тако лежао у чамцу, размишљао о будућности или прошлости. Само бол и очајање...

Не знам чак ни шта се догађало када се један хидро-авион спустио недалеко од мене. Био сам уверен да је то халуцинација, али мотори су постајали све гласнији. Нисам више ништа осећао, чак ни бол. Само још један тренутак свести пре него што сам потонуо у мрак.

Пилот — био је веома млад — дошао је да ме види када је хидро-авион узлетео. Сећам се да сам пре него што сам се онесвестио, видео његов ужаснути израз: посматрао је моје лице које је више личило на неку маску, како су ми касније рекли. Није могао да се савлада, позлило му је...

Питер Еванс

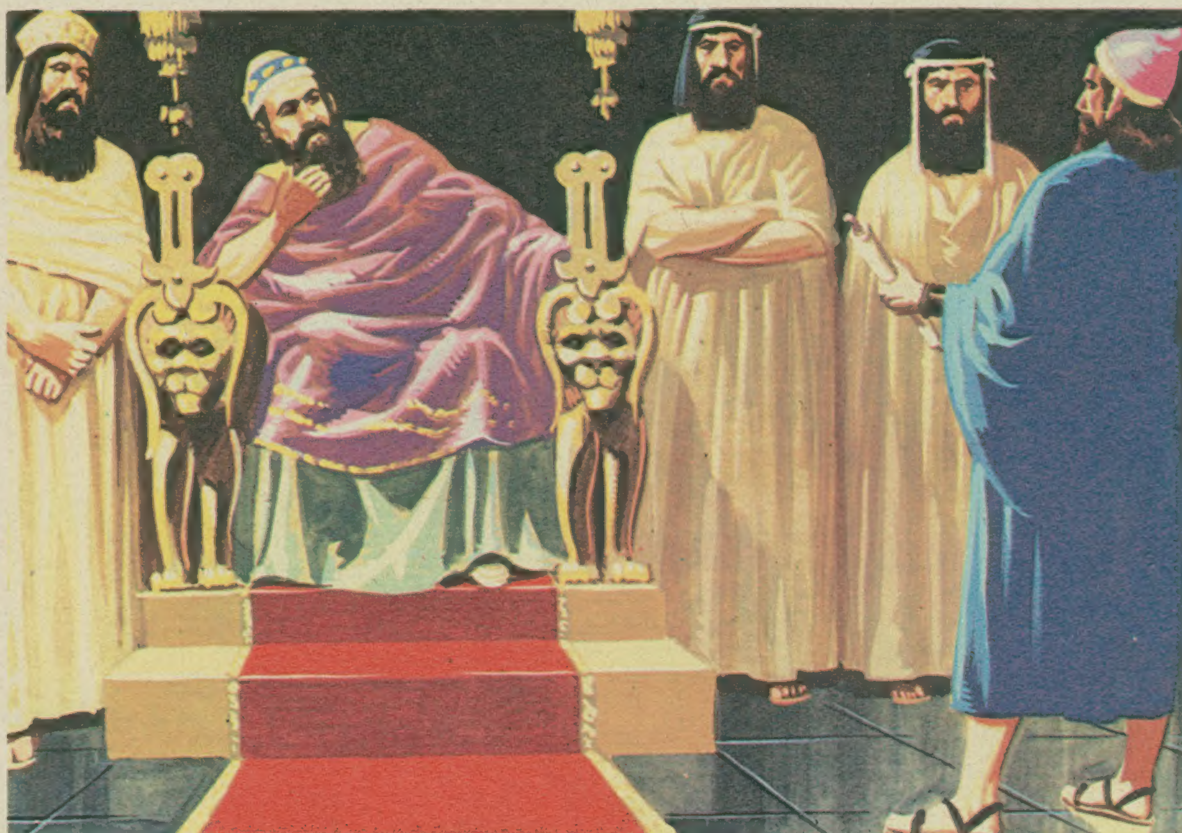
Данак за

7 **ЈЕДАН ГЛАС, ЈЕДАН ЗНАК** — Феничански трговци рано су схватили да им за рачунање није довољно само десет прстију. Зато су за своје трговачке рачунице користили каменчиће, коштице од воћа и лешнике. Створили су и ново, мање компликовано писмо комбинујући своје и неке египатске знакове. Била је то прва фонетска азбука, од 22 слова, то јест, за сваки глас узели су по једно слово. Феничанско писмо касније су преузели Грци и Римљани а преко њих и остали европски народи.

8 **КУЋА ОДМОРА** — Међу својим боговима Феничани, многобошци, највише су поштовали бога трговине Мелкарта. Приношење жртава код њих била је привилегија краљева који су у случају велике

10 **МУДРАЦ ИЗ ТИРА** — Један од најчувенијих феничанских владара био је Хирам I, краљ Тира. За време његове владавине од 969—936. године пре н. е. Тир је успео да наметне своју власт осталим феничанским градовима. По Хирамовом наређењу подигнуте су многе палате, храмови и градске зидине високе четрдесетак метара. Легенде кажу да је чак и јеврејски цар Соломон, Хирамов савременик, понекад тражио савет од њега. Хирам је своју власт проширио и на Кипар, где је основао град Карт-Хадашт.

11 **ОТКРИЛИ СУ ПУРПУР** — У античксм свету омиљена боја за тканине била је пурпурна. Феничани су открили да пурпур може да се добије из шкољке морског пужа која се данима суши на сун-

независност ФЕНИЧАНИ

несреће приносили људске жртве. То су обично била деца из угледних породица или ратни заробљеници. У Картагини је за време римске опсаде принесено 200 жртава! Феничани су жртве сахрањивали или балсамовали а гробнице, „куће одмора“, богато спремали.

9 **ОСНИВАЧИ КАРТАГИНЕ** — Тачни подаци о томе када су Феничани основали своје прве колоније не постоје, али се сматра да се то догодило у периоду између 1500. и 1000. године пре нове ере. Већина феничанских колонија налазила се у северној Африци и источном Средоземљу. Најзначајнија је била Картагина која се касније одвојила и постала независна држава. Колоније су имале своју самосталну владу и задржавале језик и религију земље у којој су поникле.

цу а затим кува све док тако добијена жућкаста течност не достигне одређену густину. Феничани су били и чувени произвођачи стакла које су правили од финог, белог песка са својих обала. Провидне посуде за помаде и мирисе спадале су међу најтраженије феничанске производе.

12 **КРАЈ САМОСТАЛНОСТИ** — Феникија је била расцепкана на низ малих градова-држава на чијем су се челу налазили краљ и савет стараца. И управо због те расцепканости Феничани су увек, чак и у доба свог највећег процвата, зависили од суседних народа, најпре Египћана, затим Асираца, Вавилонаца, Персијанаца. Да би задржали своју независност, морали су да им плаћају данак. Када је 331. године пре н. е. Персија коначно пала под власт Александра Македонског и Феникија је изгубила своју самосталност.

КРАЈ

ТАЈНЕ ЂАЧКОГ СРЦА

НАС ТРОЈЕ

— МОРАШ ПОЋИ СА МНОМ ДА ГА УПОЗНАШ — МОЛИЛА ЈЕ САЊА. ПРИСТАЛА САМ ИЗ РАДОЗНАЛОСТИ.

Била је јесен и мада сам волела кишу и све оне боје које доноси то годишње доба, свега ми је већ било доста. Она дуга, тмурна неба, јесења поподнева, када је досаде напретек. Небо суморно и непрестано лије киша. Чинило ми се, ако још мало настави да пада, сви ћемо се претворити у водоземце.

Једина релација на којој сам се тада кретала, осим школе, била је кућа моје другарице. Бежећи од досаде, одлазила бих код Сање. Увек исто: Сања, музика са радија и наше приче. Дуге, предуге. Причале смо о свему а највише, наравно, о нашим симпатијама. Иако смо једна о другој знале све, иако нам се некада чинило да немамо више о чему да причамо, увек смо почињале из почетка.

Ако ме је неки дечак интересовао, обично сам о њему знала много, чак и превише. Зато ме је врло зачудило што Сања о своме није знала готово ништа. Ни име, ни школу у коју иде, ни разред... Али, тако је лепо причала да је било тренутака када ми се чинило, као да га и ја познајем...

— Ја сада заиста морам да идем — једва сам изговорила. Тог тренутка сам зажелела да будем негде далеко, што даље од њих.

ВИШЕ ОД ДРУГАРСТВА

У то време сам седела у клупи са Сашом. У ствари, ту нас је професор, и поред нашег противљења, разместио: раздвојио је мене од Наде а њега од Зорана. У прво време нисмо чак ни разговарали. Он да седи са једном девојчицом! То га је много погађало јер су остали седели по свом избору. Али, сетивши се свог друга Зорана који је седео са Надом, временом се привикао.

Касније смо већ постали добри другови. Он је мени шапутао на часовима, а ја сам њему давала да преписује домаће задатке. Наши дани су били испуњени оним ситним стварима које свакодневицу чине лепшом. Становао је у мојој близини и вечито смо ишли заједно кући. Никада ми није рекао да му се свиђам, али се то могло наслутити по неком нежном, залуталом погледу, којих је било мало. Чинило ми се увек да нешто прикрива, али нисам много обраћала пажњу на то. Као да обоје нисмо хтели да покваримо то лепо пријатељство, које је из дана у дан бивало све дубље.

Ја сам једноставно навикла да нас двоје тако „другујемо", али ипак када сам одлазила на његове утакмице, које до тада нисам волела. осећала сам да то није само другарство.

Сањи која није ишла са мном у школу нисам о Саши рекла више осим да нас је „профа" разместио и да ја сада седим са „неким Сашом". Нисам јој чак ни споменула његове зелене очи, које су биле толико топле и велике, ни његову лепу црну косу. Једноставно нисам мислила да је то нешто занимљиво за њу.

ДА ТЕ УПОЗНАМ

Тог дана кад сам дошла код Сање затекла сам је расположену. Све време је просто лепршала по стану и необјашњиво журила, а онда се „усидрила" испред огледала.

— Да ти не идеш можда на неки „судар"?

— Баш тако. Нисам стигла да ти телефонирам. Знаш, упознала сам оног дечака, оног што сам ти причала о њему. Замисли, када смо се упознали, толико сам била узбуђена да нисам чула ни његово име!

Устала сам и пошла ка вратима. Нисам хтела да је задржавам, али она је узвикнула:

— Нигде ти не идеш! Мораш са мном да га упознаш, молим те!

Никад нисам хтела да будем она трећа, али је она толико молила, да сам на крају рекла:

— Добро, али само за кратко. Ја ћу после да одем и немој покушавати да ме задржиш. Важи?

— Важи!

Пролазећи кроз град била сам знатижељна, али помало и узнемирена, Ни сама не знам зашто.

И онда, улазимо у парк, она га угледа, он устаје са клупе и прилази нам... Један стисак руке, једно „здраво" и два зелена насмејана ока... Осетила сам неку чудну топлину у очима налик на сузе. Био је то Саша, мој Саша, МОЈ ДРУГ.

— Ја сада заиста морам да идем — једва сам изговорила и пошла од њих. Тог тренутка сам зажелела да будем негде далеко, најдаље од њих... Тек сам сада била схватила дуго чувану слутњу: Саша ми се свиђа.

Ишла сам полако кроз град замишљена, тужна и некако празна.

НЕЈАСАН ФИЛМ

Сања је сваким даном бивала срећнија и са одушевљењем ми причала, понекад сатима, о Саши. Ја сам све ређе одлазила к њој, јер ме сваки пут позивала да изиђем са њима. А ја, плашећи се да не открије нешто у мојим очима, увек сам проналазила неки изговор.

А онда сам једног дана отишла у биоскоп. Сама. Филм је већ био почео, кад се неко тихо спустио на седиште до мене. Тек када ми се јавио видела сам да је то Саша. Садржај филма ми никако није био јасан, једино сам знала да је он ту и била радосна. Пошли смо, као и толико пута до тада, заједно кући. Опет је била јесен, дувао неки ветар.

— Знаш, Сања није могла да изиђе, а ја сам већ био купио карте. Да сам знао да ћеш и ти ићи... — После кратке паузе је додао: — Хтео бих нешто да ти кажем, само...

У том тренутку, кроз неки отворен прозор, допреше звуци музике и последњи тактови „Кристине": „Опрости, мислио сам да те волим..."

Онда сам зачула Сашин глас:

— Ето, музика ми је помогла. То је то.

Погледао ме је за тренутак, некако тужним очима, а онда полако помиловао по коси и рекао:

— Опрости.

Окренула сам се и потрчала кући. Мами сам рекла да су ми очи црвене од ветра.

Маја Стојковић
Панчево

(Хонорар: 250,00 динара)

НАЈЛЕПША ЉУБАВНА ПЕСМА

Говори тихо

Говори тихо. Дрвеће је ноћас будно и мени је
жао да чује како је живот кратак и није весео.
Говори тихо. Птице ноћас близу нас певају
и мени је жао да чују како у гласу нечијем има суза.
Говори тихо. У ливади оближњој зрикавци се ноћас
воле радосно и мени је жао да чују да је љубав
у срцу нечијем тужна.
Говори тихо. Небо је ноћас бескрајно танко
и мени је жао да нас чују звезде па да им
због нас тешко буде.

Десанка Максимовић
(1898–)

ЖИВОТИЊЕ КОЈЕ НЕСТАЈУ

За последње две хиљаде година изумрло је око сто различитих врста сисара. Сада изумире једна врста сисара годишње. Научници сматрају да таква судбина чека још око 250 до 300 врста. Представљамо вам најугроженије.

ВЕЛИКИ ИНДИЈСКИ НОСОРОГ спада међу највеће сувоземне сисаре и данас се још може наћи само у неким подручјима високих шевара у Бенгалу, Асаму и речним коритима источног Непала. Одрастао мужјак дугачак је заједно са репом 3,75 м, висок 1,70 м, а тежак око 2000 кг. Има кратку, широку и дебелу главу по којој се разликује од осталих носорога. Кожа му је необично дебела и покрива такође дебео слој лабавог ткива што му омогућава да је лако помера тамо-амо. Боја коже му је различита, код старих животиња је тамносивосмеђа. Рог ове животиње вековима се ценио као лек, нарочито у Кини, што је вероватно и довело до његовог готово потпуног истребљења. У заробљеништву може да живи и 20 година. Прво младунче које је икад дошло на свет у зоолошком врту „рођено" је у Базелу 1956. године.

МАЛЕЗИЈСКИ ГАУР је дивље шумско говече, налик на домаћег вола. Спада међу највеће у својој врсти: одрастао мужјак висок је метар и осамдесет. Тамномрке је боје и на ногама има беле „чарапе". Средином леђа има уздигнути набор који иде од рамена; испод врата има мали подвратник. Рогови су му забачени уназад, и на врху се повијају унутра. Данас их има свега око три стотине примерака, и то у централној Индији, па преко Асама и Бурме до Тајланда, Индокине, све до Малајског полуострва. Као и све шумске животиње, гаури више воле брдовито земљиште по коме лутају у малим стадима са једним или два бика који их предводе. Гаури су мирне животиње, мада усамљени биволи могу бити и веома опасни.

УКРАЛИ СУ СВЕТЛОГ БУДУ

И ПОРЕД УПОРНОГ ТРАГАЊА, ПОЛИЦИЈА НИЈЕ УСПЕЛА ДА ПРОНАЂЕ СТАТУУ ТЕШКУ ЧЕТИРИ И ПО ХИЉАДЕ КИЛОГРАМА!

Само неколико секунди било је потребно Вику Грефтону да схвати ко су људи који су се одједном појавили из џунгле. Били су то припадници терористичке организације Ван Та коју је тајландска влада безуспешно покушавала да уништи.

Знао је да не сме да оклева. Ако жели да извуче живу главу, мора што пре да полети. Погледа прикованог за људе у зеленим, камуфлажним оделима, покушавао је да напипа контактни кључ. Али, њега није било. Зачуђен, Вик се окренуо ка човеку на седишту до себе: овај га је подсмешљиво гледао држећи у једној руци кључ а у другој берету 22. Цев пиштоља била је само неколико сантиметара удаљена од Викове главе.

— Хвала вам за сарадњу и сјајан лет — рекао је човек. — Моји пријатељи заиста никада не би успели да изведу овај подухват без ваше помоћи.

Вик је занемео; знао је шта га чека.

ХРАМ ЈЕ ПРАЗАН

Већ 500 година храм у Трат Лому није обилазио нико осим будистичких калуђера манастира у Чај Бадану. У Тајланду, земљи где су статуе божанства украшене златом и драгим камењем уобичајена ствар, камени Буда из Трат Лома није побуђивао ни најмању пажњу. Зато је ходочашће калуђера из Чај Бадана увек изазивало велико чуђење становништва. Нико није могао да схвати зашто ти људи два пута годишње превељују дуг и напоран пут кроз непроходну џунглу кад има толико лепших и богатијих храмова.

Тајна је решена 1960. године кад је последњи старешина храма Чај Вадан открио да Светли Буда из Трат Лома није начињен од камена као што се веровало, већ од злата! Статуа је у 16. веку изливена од злата али је тадашњи старешина храма одлучио да је покрије слојем гипса плашећи се да би могла постати предмет пљачке. Златног Буду, тешког 4.500 килограма, калуђери из Чај Вадана пренели су на рукама у највећој тајности у Трат Лом.

После велике епидемије тифуса крајем 16. века село је потпуно опустело а бујно растиње убрзо је избрисало и последњи траг који би указивао на то да се ту некада налазило насеље. Храм и његовог Буду више нико није посећивао, осим калуђера из Чај Вадана. На вест да се у Трат Лому налази златни Буда хиљаде посетилаца похиталe су да га виде. Али, као и свака сензација и ова је кратко трајала. Узбуђење се стишало а забаченост храма учинила је своје: посетилаца је било све мање.

Вик Грефтон

Касно по подне крајем фебруара 1974. године, поворка калуђера из Чај Вадана стигла је пред стари храм и угледала стравичан призор: у локви крви на степеницама лежали су убијени стражари а храм је био празан. Златни Буда је нестао!

СУСРЕТ У НАНГ РОУ

Калуђери су одмах обавестили о крађи власти у главном граду Банкоку. У Трат Лом је упућен одред полицајаца. Две недеље они су претраживали сваку стопу неколико километара унаоколо, надајући се да ће пронаћи макар најмањи траг који би указао на то како је Буда нестао. Али, узалуд. Већ је изгледало да је полиција запала у ћорсокак и да овај случај никада неће бити решен када је млади Американац Вик Грефтон ступио на сцену. Његова прича звучала је невероватно, па ипак мноштво детаља указивало је на то да је истинита.

Веза Вика Грефтона са нестанком златног Буде почиње у Нанг Роу, малом граду на обали Сијамског залива. После одслужења војног рока у Вијетнаму Грефтон се запослио као пилот код Америчке компаније за истраживање нафте у Нанг Роу. Летео је хеликоптером типа Хјуи. Била је то велика летелица која је за време рата у Вијетнаму Американцима служила за извлачење опреме у удаљена градилишта.

За време боравка у граду Вик се једне спарне вечери упознао у малом бару са човеком који се представио као Карл Вандервут, власник плантаже каучука. После неколико чаша лошег вискија човек је пријатељски потапшао Вика по рамену.

— Имам добар посао за вас — рекао му је. — Можете за два-три часа и уз само мало труда добити 5.000 долара.

— Хм... посао који се толико плаћа сигурно је опасан а мени је опасности било превише и у Вијетнаму — одговорио је Грефтон. — Не желим да се упуштам у сумњиве ствари.

Али, Вандервут није попуштао. Уверавао је Грефтона да нема ничег сумњивог у његовом предлогу. Цео посао састојао би се у томе да Вик пребаци хеликоптером на његову плантажу материјал потребан за поправку пута који су уништиле последње монсунске кише.

— Заборавили сте само једну важну ствар — подсетио га је Вик — хеликоптер не припада мени већ компанији у којој радим. Не верујем да би им се допала цела та ствар. Сигурно би ме одмах отпустили.

Карл Вандервут имао је решење и за овај проблем: када Вик испоручи пошиљку на градилишту компаније, треба да одлети у Бурирам, где се налази материјал за поправку пута и пренесе га на плантажу. Тако ће добити 5.000 долара и моћи ће одмах да се врати у своју базу.

Омамљен врелином ноћи и већом количином вискија Вик је најзад пристао.

ТО НИСУ РАДНИЦИ

Два дана касније, пошто је искрцао терет, Вик је узлетео са градилишта. Али, није полетео у правцу Нанг Роа као што је то обично чинио већ је скренуо на север према Бурираму где га је чекао Вандервут. После четрдесет пет минута слетео је на уговорено место, 8 километара од града. Вандервут га је упознао са својим помоћником Хансом Кленбергом. У међувремену, двадесетак домородаца почело је да товари велике дрвене сандуке у хеликоптер. Пола часа касније Грефтон је узлетео. Поред њега у кабини седели су Вандервут и Кленберт. Одједном. тргао га је Вандервутов глас:

Златни Буда из Трат Лома

— Слетите на ону пољану. Ту нас чекају моји радници.

— Мислио сам да треба да вас превезем до ваше плантаже а не до крчевине усред џунгле! Шта ово треба да значи? — упитао је Грефтон сумњичаво.

— Крчевина се налази сасвим близу пута који је монсун најмање оштетио.

Ништа не слутећи Грефтон је слетео. Зачудило га је што на крчевини није било ни живе душе. Тек што су се елисе зауставиле, Кленберг је отворио врата, скочио доле и нешто гласно викнуо на тајландском. Ускоро се из џунгле појавило око стотину људи. Али, то нису били радници.

— Хајде, силазите! — наредио је Вандервут Грефтону и устукнуо корак да би му начинио место да прође. У једном тренутку Грефтон је помислио да скочи на њега а онда је одустао. Скочио је на земљу а Вандервут за њим.

Побуњеници су већ износили из хеликоптера тешке дрвене сандуке и Вик је тек тада схватио да се у њима налазе пушке.

— Ако мислите да пушке потичу из америчке базе у Тајланду, у праву сте. Ово је осма и последња пошиљка за моје пријатеље — рекао је Вандервут.

— Али, ако то није први пут да им продајете пушке, зашто вам је онда био потребан мој хеликоптер? — усудио се ипак да га упита Грефтон.

Пре него што је Вандервут стигао да му одговори иза њихових леђа зачула се граја. Изненађен, Грефтон се окренуо и угледао

педесетак људи који су псујући и грдећи на сав глас вукли неки дугачак очигледно тежак предмет.

— Стиже моја плата, златни Буда из Трат Лома! Сада схватате зашто ми је био потребан хеликоптер, зар не? — упитао је Вандервут.

ОДЛЕТЕЛИ СУ

„То је, дакле, решење загонетног нестанка Буде из Трат Лома, помислио је Грефтон. Украли су га терористи да би њиме платили кријумчарене пушке."

У том тренутку зграбила су га двојица војника и повукла ка џунгли. С муком је удисао врели, пун влаге ваздух док се пробијао кроз густу траву. Низ лице су му се сливале грашке зноја. Знао је да га још само неколико минута дели од смрти. Пола метра иза њега корачали су војници. Живо су нешто причали не обазирући се на Грефтона. Он је то искористио, нагло се зауставио и снажно ударио лактом човека иза себе. Изненађен неочекиваним ударцем, човек се занео и пао на свог друга.

Не окрећући се да види шта се то дешава иза њега, Грефтон је потрчао у густу шикару. Ниске гране немилосрдно су га шибале по лицу, али он ништа није осећао. Унезверено се окретао лево-десно и одједном угледао изнад себе дебелу грану бамбусовог стабла. Ухватио се за њу и хитро успузао. Само неколико секунди касније потера је прошла испод стабла. Лица приљубљеног уз глатку кору, Грефтон је напрегнуто ослушкивао кораке који су се удаљавали а онда се тихо спустио доле и опрезно упутио назад ка крчевини на којој је остао хеликоптер.

Када је стигао до ивице шикаре, легао је на земљу и разгрнуо гране тек толико да може непримећено да провири. Оно што је угледао следило му је крв у жилама. Хеликоптер је већ био у ваздуху! Причвршћен за њега дебелим ланцима, висио је Буда.

УСРЕД МОРА

Времена за размишљање није било. Грефтон је искочио из жбуња и, кријући се иза сандука са пушкама, потрчао ка војницима који су пажљиво пратили подизање Буде са земље. Нико га није приметио. Не оклевајући, пришао је најближем војнику, снажно га ударио песницом по врату, отео му пушку и у једном скоку нашао се крај Буде који је већ био дигнут са земље. Запрепашћени толиком смелошћу, побуњеници су га укочено посматрали. И за оних неколико секунди колико им је требало да се поврате од изненађења, Грефтон се узверао уз Буду.

Тек што је чврсто сео на његово раме, војници су отворили ватру. Заклонивши се иза Будине главе, Грефтон је почео да пуца на њих. Али, опасност нису представљали само људи са земље. Врата хеликоптера су се полако отворила и кроз њих је провирио Кленберг. Док се мучио са пушком коју је хтео да подеси на аутоматску паљбу, Грефтон га је пажљиво узео на нишан. Проломио се пуцањ и Кленбергово тело као да је подскочило. Тренутак касније полетело је у празно.

Оставши сам, Вандервут се колебао шта да ради а онда је одлучио да се врати на крчевину. Али, Грефтон се није дао. Подесио је пушку на појединачну паљбу и послао метак у правцу Вандервутове главе. Схвативши да неће моћи да се на овај начин отресе Грефтона, управио је хеликоптер према мору. Лице му се развукло у подругљив смешак када је стигао изнад Сијамског залива. Полако је почео да спушта хеликоптер све док Буда није додирнуо воду. Грефтон, који је прозрео Вандервутов план, одлучио је да га надмудри. Чврсто се држао за Буду док се вода склапала над њим. Сачекао је да прође 45 секунди и када је осетио да ће му плућа пући од притиска, решио је да исплива па шта буде. Снажно се одбацио ногама о Буду док му је у ушима бубњало. Када је промолио главу из воде, раширио је очи од изненађења јер је угледао чудну ствар — хеликоптер је тонуо. Мада се налазио усред мора одахнуо је с олакшањем.

Очигледно, Вандервут се преварио у прорачунавању висине. Мора да се уплашио када је осетио да су точкови хеликоптера додирнули воду и у паници је уместо да подигне, спустио командну полугу. Било је то једино могуће објашњење зашто је хеликоптер потонуо.

ГРЕФТОН ЈЕ ЛАГАО

Пливајући унаоколо, Грефтон је размишљао шта да ради. Знао је да се налази далеко од обале. Али, можда би му помогло неко од бамбусових стабала која су плутала по води. Одабрао је највеће, попео се на њега и завеслао рукама у правцу где је мислио да се налази обала. Сутрадан око подне пронашао га је малајски рибарски бродић и превезао до најближег насеља. Већ следећег дана у Малају је стигло неколико тајландских полицајаца којима је Грефтон испричао све што је знао о крађи Буде. На питање да ли би могао да покаже место где је хеликоптер потонуо, одлучно је одговорио: Не!

Недељу дана касније Грефтон је узео такси и одвезао се до аеродрома у Куала Лумпуру да би ухватио авион за Лос Анђелос. Међутим, када су га неколико недеља касније два тајландска полицајца потражила у Лос Анђелосу на адресу коју је оставио, испоставило се да је она лажна. Једину помоћ могао им је пружити списак путника малајске авио-компаније. Зато су првим авионом одлетели у Куала Лумпур. Али, Грефтоново име се није налазило ни на једном списку. Сваки траг Вика Грефтона губио се на аеродрому у Куала Лумпуру. Тако је још једна мистерија била везана за златног Буду из Трат Лома.

Месец дана после Грефтоновог нестанка становници рибарских насеља јавили су полицији да се двадесетак километара од обале налази неколико мањих бродова. Они су чак тврдили да су видели како велики кран, са једног од бродова, извлачи из воде неки дугачак и светлуцав предмет.

Да ли је можда то нешто „дугачко и сјајно" био златни Буда? Тајландска полиција је уверена да јесте. А ако је Буда извађен из воде, то је могло да значи само једно: Грефтон је лагао када је тврдио да не зна где је Буда потонуо!

У прилог оваквој претпоставци ишла је и вест коју је тајландска полиција добила од индијске. Она је сазнала да подземљем Њу Делхија круже приче о Американцу са златним Будом којег је претопио и продавао на црној берзи. Но, Американац је пре него што су успели да му уђу у траг напустио Њу Делхи. Шта се са њим догодило, још увек представља тајну. Али, тајландска полиција верује да се Грефтон налази негде у Швајцарској где је у некој од банака депоновао новац стечен продајом златног Буде из Трат Лома.

О. В.

Тек што је Вик чврсто сео на Будино раме, војници су отворили ватру. Али, и он је почео да пуца.

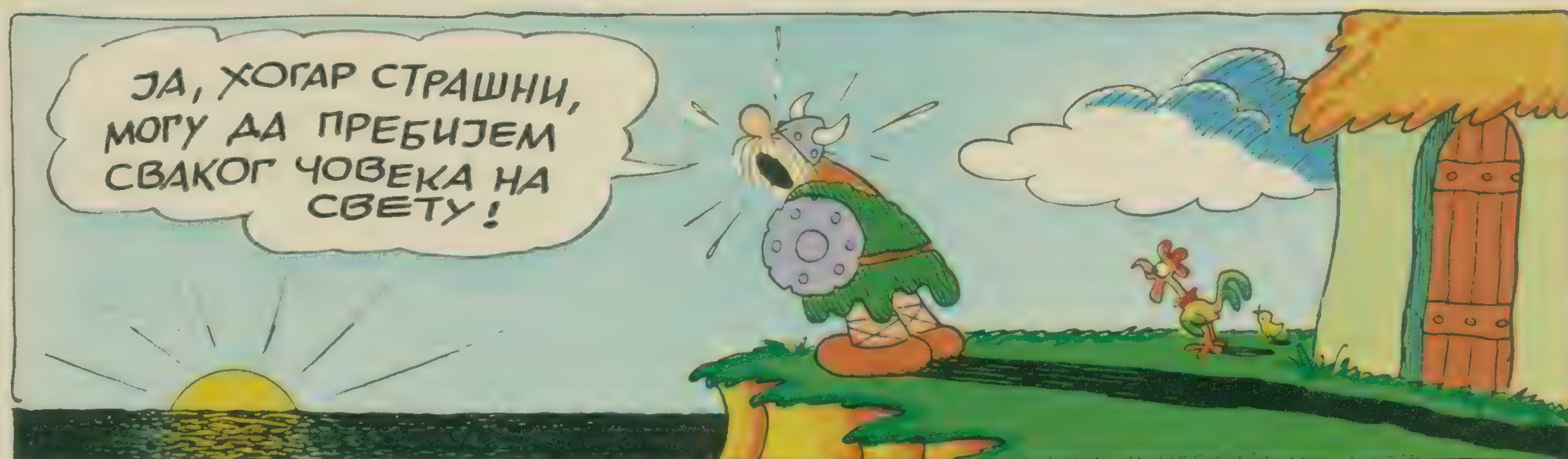

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

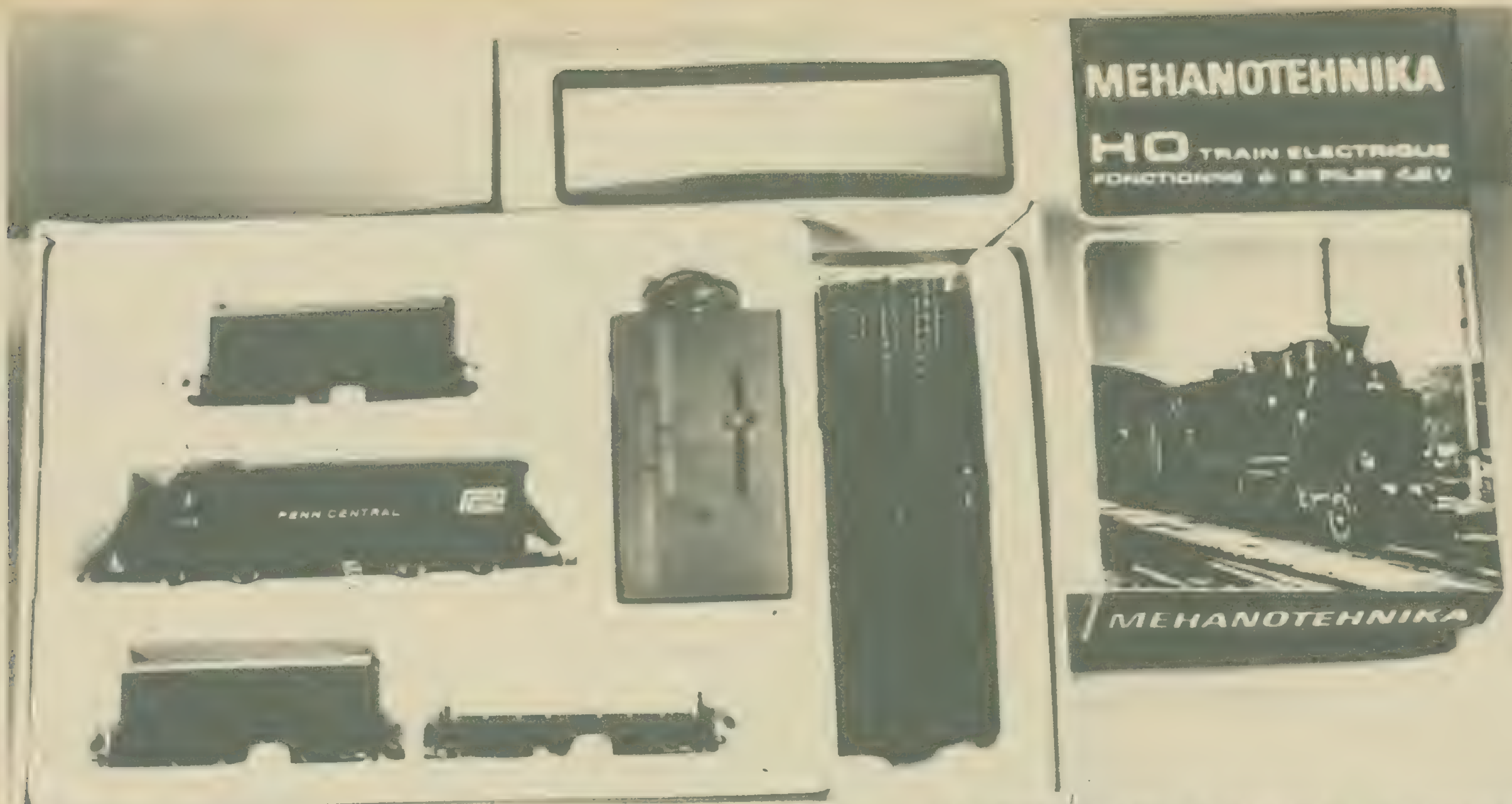

Арт. Т 245: гарнитура теретног воза ХО, 185 дин

МЕХАНОТЕХНИКА ИЗОЛА

ИГРАЧКЕ, ДОЂИТЕ КОД МЕНЕ!

Замолићу маму и тату - и поручићу вас!

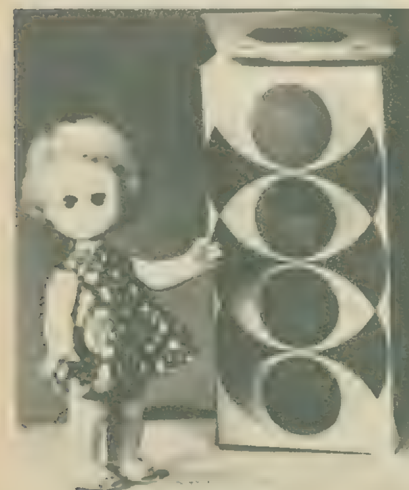

арт: 135: телефон, 130 дин

арт. 029: телефон, 120 дин

арт. 030: телефон, 140 дин

арт. 19341: лутка КИКИ, висина 27 см, 35 дин

арт. 19345: лутак КИКО, висина 29 см, 37 дин

арт. 19342: лутка ЛИСЕТА, висина 33 см, 40 дин

МЕХАНОТЕХНИКА ИЗОЛА
66310 ИЗОЛА, ПОЉЕ 9

НАРУЏБЕНИЦА

Неопозиво наручујем играчке, које наводим са бројем артикла и називом. Платићу поштару, кад ми донесе.

Број артикла ____________

Назив играчке ____________

Моје име и презиме ____________

____

Улица и број ____________

Поштански број и место ____________

____

(Попуњава лице које плаћа по поузећу)

БИМ И БУМ
JOE MUSIAL
ПОГЛЕДАЈ! НОВ ШПИЛ! ДА ОДИГРАМО ПАРТИЈУ?
ЈОШ ПИТАШ?!

ХА! ХА! ЗАСАД ТЕ ДЕРЕМ! 'ОЋЕШ ЈОШ ЈЕДНУ ПАРТИЈУ ИЛИ СЕ БОЈИШ?!
ЗАР ЈА?! САМО ИДЕМ ПО СИТНИНУ!

ХА! ОНЕ ХИЈЕНЕ НЕЋЕ НИ ПРИМЕТИТИ ДА САМ ИМ ИСПРАЗНИО КАСИЦУ!
КАКАВ БЕЗОБРАЗЛУК!
ПЛАТИЋЕ ОН ТО!
ЗВЕЦ!

ПРОКЛЕТСТВО! ОПЕТ СИ ТИ ДОБИО!
ХА! ХА! ХО! ХО! ХО! ПОВРАТИО САМ СВЕ ШТО САМ ИЗГУБИО И ЈОШ САМ И ЗАРАДИО!
БРЗО ЗОВИ МАМУ!

БАШ ДАНАС ИМАШ СРЕЋУ! ОПЕТ САМ ИЗГУБИО!
ОХ, КАКАВ СРЕЋАН ДАН!
ЕНО КРАДЉИВЦА, МАМА!

ВАРАШ У ИГРИ! ОТКРИО САМ ТЕ! НЕ МОЖЕ ТО ТАКО!
ТАКО?!
ШМРК!
ИСПРАЗНИО ЈЕ НАШУ КАСИЦУ!

ВРАТИ МИ МОЈЕ ПАРЕ, МАМА! ЈА САМ ИЗ КАСИЦЕ ПОЗАЈМИО САМО СИТНИНУ!
ЕВО, АНЂЕЛИ МОЈИ! СТАВИТЕ СВЕ ТО У КАСИЦУ!
УРА! НА ДОБИТКУ СМО!

ПСССТ! КАПЕТАНЕ! ДА ВАМ ПОЗАЈМИМО КОЈУ ПАРУ ДА ПРОДУЖИТЕ ИГРУ?!
НЕ УЗИМАМО ВЕЛИКУ КАМАТУ!
ГУБИТЕ СЕ!

ШРАФКО

ЗА ДАНАС СЕ ПРЕДВИЂА ЛЕПО И СУНЧАНО ВРЕМЕ!
?

А У НОВИНАМА ПИШЕ ДА ЋЕ БИТИ КИШЕ!

ОЧЕКУЈЕ СЕ НАГЛО ЗАХЛАЂЕЊЕ...

НЕК' СЕ СМЕЈЕ КО ХОЋЕ...

ДОЖИВЉАЈИ ЈЕДНОГ НАПОЛЕОНОВОГ ВОЈНИКА

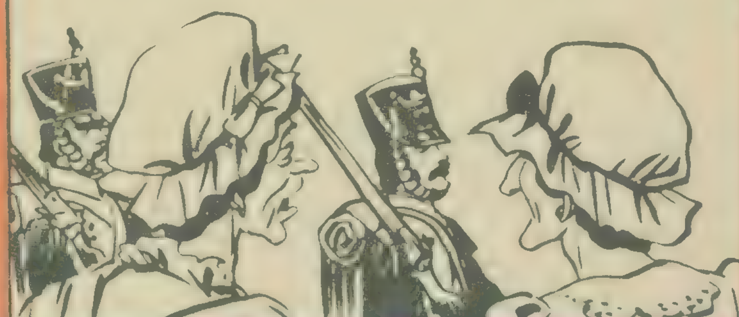

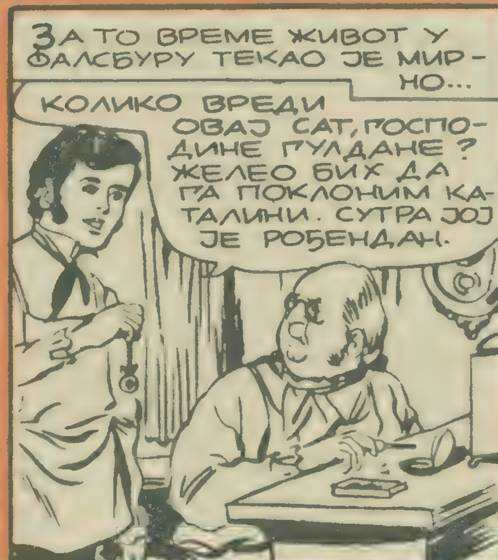

ЖИВЕО ЦАР!
ЖИВЕЛА ФРАНЦУСКА!
ЖИВЕО НАПОЛЕОН!

ПОГЛЕДАЈ, ЖОЗЕФ! НАШ СЛАВНИ ЦАР!

ДА ЛИ ЈЕ ЗАИСТА КРЕНУО НА РУСИЈУ?
ДА, СИНКО... ТЕШКИ ДАНИ ДОЛАЗЕ ЗА НАС!

И ЗАИСТА... УБРЗО ЈЕ ЦАРСКА ВОЈСКА ДОЖИВЕЛА ТЕЖАК ПОРАЗ.
ПОВЛАЧИМО СЕ!

ЗИМА И ГЛАД НАТЕРАЛИ СУ ВОЈСКУ СЛАВНОГ НАПОЛЕОНА НА ПОВЛАЧЕЊЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ ЖИВОТ У ФАЛСБУРУ ТЕКАО ЈЕ МИРНО...
КОЛИКО ВРЕДИ ОВАЈ САТ, ГОСПОДИНЕ ГУЛДАНЕ? ЖЕЛЕО БИХ ДА ГА ПОКЛОНИМ КАТАЛИНИ. СУТРА ЈОЈ ЈЕ РОЂЕНДАН.

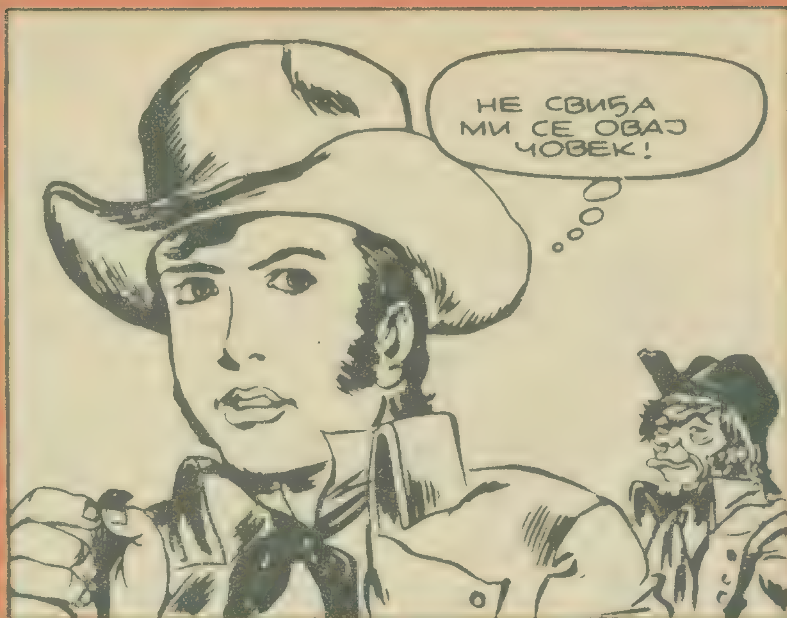

...АЛИ ЗА МЛАДОГ ЖОЗЕФА БЕРТА, ШЕГРТА ЧАСОВНИЧАРА ГУЛДАНА, ЖИВОТ ЋЕ КРЕНУТИ НОВИМ ТОКОМ...
ХМ! ЗАШТО ОВАЈ ДЕРАН НЕ ИДЕ У ВОЈСКУ? УСКОРО ЋЕ НАПУНИТИ ШЕСНАЕСТ ГОДИНА!
ЧАСОВНИЧАР ГУЛДАН

МНОГИ МЛАДИЋИ ЊЕГОВИХ ГОДИНА ВЕЋ СУ МОБИЛИСАНИ!

ЖЕЛИШ ДА ГА ПОКЛОНИШ КАТАЛИНИ? УЗМИ ГА, МОМЧЕ...
ХВАЛА ВАМ МНОГО, ГОСПОДИНЕ ГУЛДАНЕ!

ОДМАХ ЋУ ЈОЈ ГА ОДНЕТИ!

ЖОЗЕФ БЕРТА ЈЕ ОСТАО БЕЗ РОДИТЕ-ЉА ДОК ЈЕ ЈОШ БИО САСВИМ МАЛИ. КАТАЛИНИНА МАЈКА ПРУЖИЛА МУ ЈЕ СВУ ОНУ ЉУБАВ КОЈА МУ ЈЕ ТОЛИКО НЕДОСТАЈАЛА...

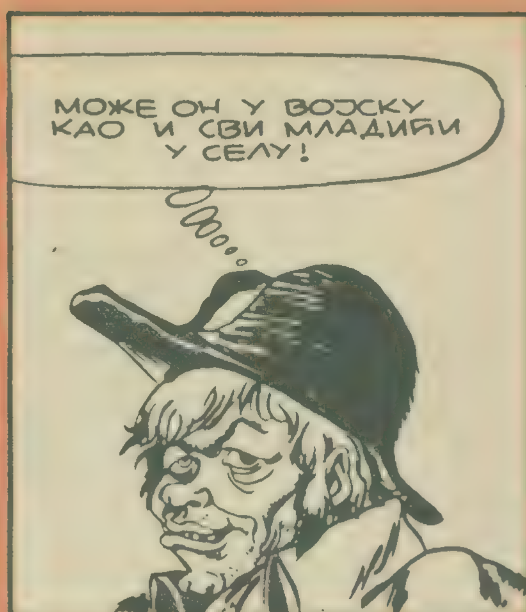
ОПРОСТИО СЕ ОД ЊИХ КАДА ЈЕ ВЕЋ ПАЛА НОЋ...

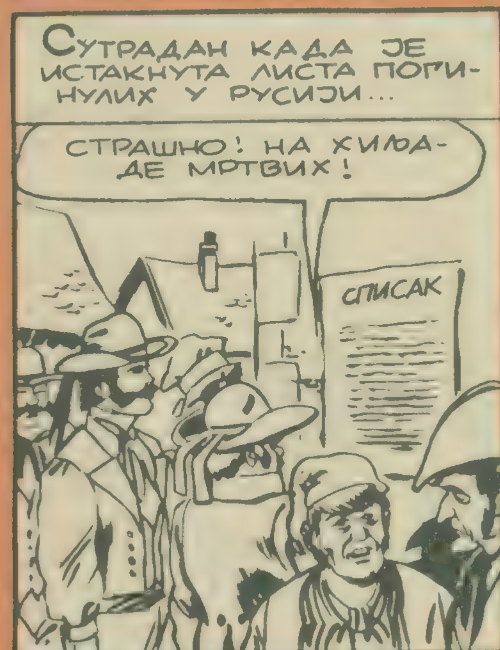

ИЗГЛЕДА ДА ВИШЕ НЕ ХРАМЉЕШ!

МОЖЕ ОН У ВОЈСКУ КАО И СВИ МЛАДИЋИ У СЕЛУ!

СУТРАДАН КАДА ЈЕ ИСТАКНУТА ЛИСТА ПОГИНУЛИХ У РУСИЈИ...
СТРАШНО! НА ХИЉАДЕ МРТВИХ!
СПИСАК

...ПРОЧИТАНА ЈЕ И ЦАРЕВА НАРЕДБА НАРОДУ...
...ДА СЕ ЈАВЕ СВИ МЛАДИЋИ КОЈИ ЋЕ ОВЕ ГОДИНЕ НАПУНИТИ ШЕСНАЕСТ ГОДИНА...

УЖАС! ПА ОНИ СУ ЈОШ ДЕЦА!
ЦАР НЕ ПРЕЗА НИ ОД ЧЕГА ДА БИ ПОСТИГАО СВОЈ ЦИЉ!
ЈАДНА НАША ДЕЦА!

ЖОЗЕФ! ЖОЗЕФ! ГДЕ СИ?

ПОНОВО МОБИЛИШУ! ШТА ЋЕШ ДА РАДИШ?
УМИРИ СЕ, КАТАЛИНА... ЊЕГА НЕЋЕ ПОЗВАТИ ЈЕР ЈЕ ХРОМ!

АЛИ ДОБРИ ГОСПОДИН ГУЛДАН СЕ ПРЕВАРИО...
ИСТИНА ЈЕ, ГОСПОДИНЕ! ВИДЕО САМ ГА КАКО ТРЧИ. ЖОЗЕФ ВАМ МОЖЕ БИТИ ОД КОРИСТИ!

ЈОШ ИСТОГ ДАНА...
ЖАО МИ ЈЕ, МЛАДИЋУ, АЛИ И ТИ ЋЕШ МОРАТИ ДА КРЕНЕШ!
АЛИ ОН ЈЕ ХРОМ!

ТО ЈЕ НЕПРАВДА, СИНКО... АЛИ НЕ БРИНИ. СВЕ ЋЕ БИТИ ДОБРО!

ВЕСТ О ЖОЗЕФОВОЈ МОБИЛИЗАЦИЈИ БРЗО СЕ ПРОНЕЛА ФАЛСБУРОМ...
НЕ! НЕЋЕШ ПОЋИ, СИНЕ!
ОНДА ЋЕ МЕ ЗАТВОРИТИ, ТЕТКА ГРЕДЕЛ!
БЕЖИ У ШВАЈЦАРСКУ, ЖОЗЕФ!
НЕ! НИКАД НЕЋУ ПОСТАТИ ДЕЗЕРТЕР!
МЛАДИЋ ЈЕ У ПРАВУ. ВОЈНИ БЕГУНЦИ ПРЕЗРЕНИ СУ У ЧИТАВОМ СВЕТУ!
МИСЛИ НА МЕНЕ, КАТАЛИНА! ВРАТИЋУ СЕ...
УБРЗО ЈЕ ДОШАО ДАН ОДЛАСКА...
ПАЗИТЕ НА ЊЕГА, КАПЕТАНЕ ВИДАЛЕ... НИКАДА НИЈЕ МАКНУО ИЗ ФАЛСБУРА!
НЕ БРИНИ, ПРИЈАТЕЉУ!
ЈЕСИ ЛИ ТИ ЖОЗЕФ БЕРТА?
ДА, ГОСПОДИНЕ...
ДО ЂАВОЛА! НЕ БОЈИШ СЕ, ЗАР НЕ?
НЕ, ГОСПОДИНЕ, АЛИ ЖЕЛЕО БИХ ДА СЕ ВРАТИМ И ПОНОВО ВИДИМ КАТАЛИНУ...
СВАКАКО ДА ЋЕШ СЕ ВРАТИТИ, МЛАДИЋУ! ОПРОСТИТЕ СЕ ОД СВОЈИХ!
ЖОЗЕФ!
НЕ ПЛАЧИ, КАТАЛИНА! ВРАТИЋУ СЕ!

Напустили су Фалсбур...

РАЗВЕСЕЛИТЕ СЕ, ДЕЦО! ЈОШ НИСМО НА БОЈНОМ ПОЉУ!
ХАЈДЕ, БЕРТА, РАЗВЕДРИ СЕ!

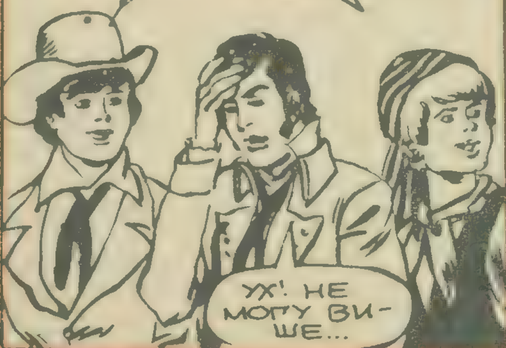

Ова колона младих војника била је под командом капетана Видала...
ОВДЕ ЋЕМО ПРЕНОЋИТИ... РАНО У ЗОРУ НАСТАВИЋЕМО ПУТ.

Исти призор понављао се у свим селима...
ОДАКЛЕ ДОЛАЗИТЕ? НАШ СИН ЈЕ ОТИШАО ПРЕ ГОДИНУ ДАНА!

ХВАЛА, ГОСПОЂО! ВРЛО СТЕ ЉУБАЗНИ!
АХ, КАДА БИ И НАШ МАРСЕЛ НАИШАО НА ОВАКВО ГОСТОПРИМСТВО! ЖЕЛИТЕ ЛИ ЈОШ ВИНА?
ХВАЛА, ГОСПОЂО..

Сви родитељи били су обузети истим мислима...
КО ЗНА ГДЕ ЈЕ САДА НАШ ЈАДНИ СИН!

После пет дана...
СТОЈ! ЛОЗИНКА!
ЖИВЕЛА ФРАНЦУСКА! КОЊИЧКИ ОДРЕД!

РЕКАО ЈЕ КОЊИЦА, МОМЦИ! ХО! ХО! А ГДЕ СУ КОЊИ?
МОЖДА ЋЕ НАМ ИХ ТЕК ДАТИ!
УХ! НЕ МОГУ ВИШЕ...

Стигли су у бивак где су добили опрему и муницију.
ЗНАШ ЛИ ДА РУКУЈЕШ „ОВИМ"?

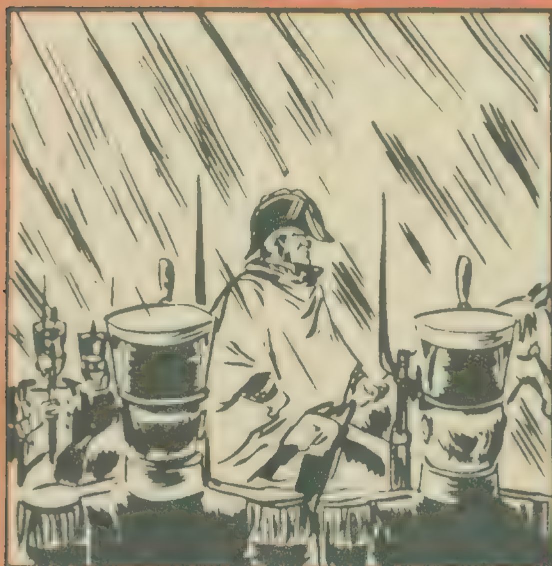
Сутрадан наставили су пут према Немачкој. Застали су пред једном крчмом...

Попијмо по чашицу, Жозеф!

Не, хвала! Желим да се јавим својима.

Док су његови другови пили у крчми, Жозеф је писао својој драгој Каталини и добром господину Гулдану. Да ли ће их икада више видети?

У строј! Маршал Неј ће извршити смотру!

Сутра ће бити ваше ватрено крштење. Запамтите једно: Француз се никада не предаје непријатељу! Живела Француска!

Мало затим...

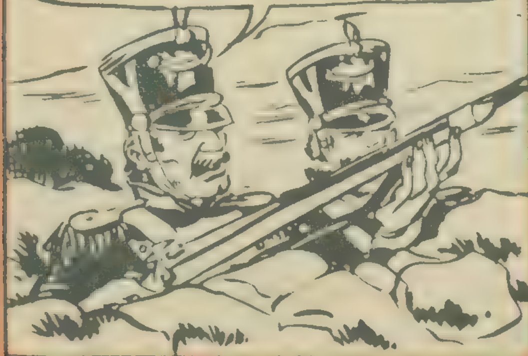
Муче ме зле слутње, Фурсте...

Ох, Жозеф, не говори тако!

РАНО У ЗОРУ, ФРАНЦУСКИ ВОЈНИЦИ НАПУСТИЛИ СУ ЕРФУРТ...

ПУШКЕ НА ГОТОВС!

... А КАДА СУ УСКОРО СТИГЛИ ДО ПРЕДГРАЂА ВАЈСЕНФЕЛСА...

ЖОЗЕФ... И ТИ ФУРСТЕ, ПОЋИ ЋЕТЕ У ИЗВИЂАЊЕ. НЕ СВИЂА МИ СЕ ОВА ТИШИНА!

АКО УГЛЕДАТЕ НЕПРИЈАТЕЉА ОДМАХ МИ ЈАВИТЕ.

ИДЕМО, ЖОЗЕФ!

ЖЕЛИМ ИМ СРЕЋУ!

И ЈА!

ШТА АКО ЈЕ НЕПРИЈАТЕЉ ТАМО ПОСТАВИО ЗАСЕДУ?

МОЛИМ ТЕ, ЖОЗЕФ, НЕ ПОЧИЊИ ПОНОВО С ТВОЈИМ СЛУТЊАМА! НАПРЕД!

У УШИМА СУ МУ ОДЗВАЊАЛЕ РЕЧИ МАРШАЛА НЕЈА: „ДОМОВИНА", „ЧАСТ". ЖОЗЕФ ЈЕ МРЗЕО РАТ, АЛИ...

ОВАМО, БРЗО!

... ЗНАО ЈЕ ДА СЕ БОРИ ЗА СВЕ ОНЕ КОЈИ СУ МУ БИЛИ НАЈДРАЖИ...

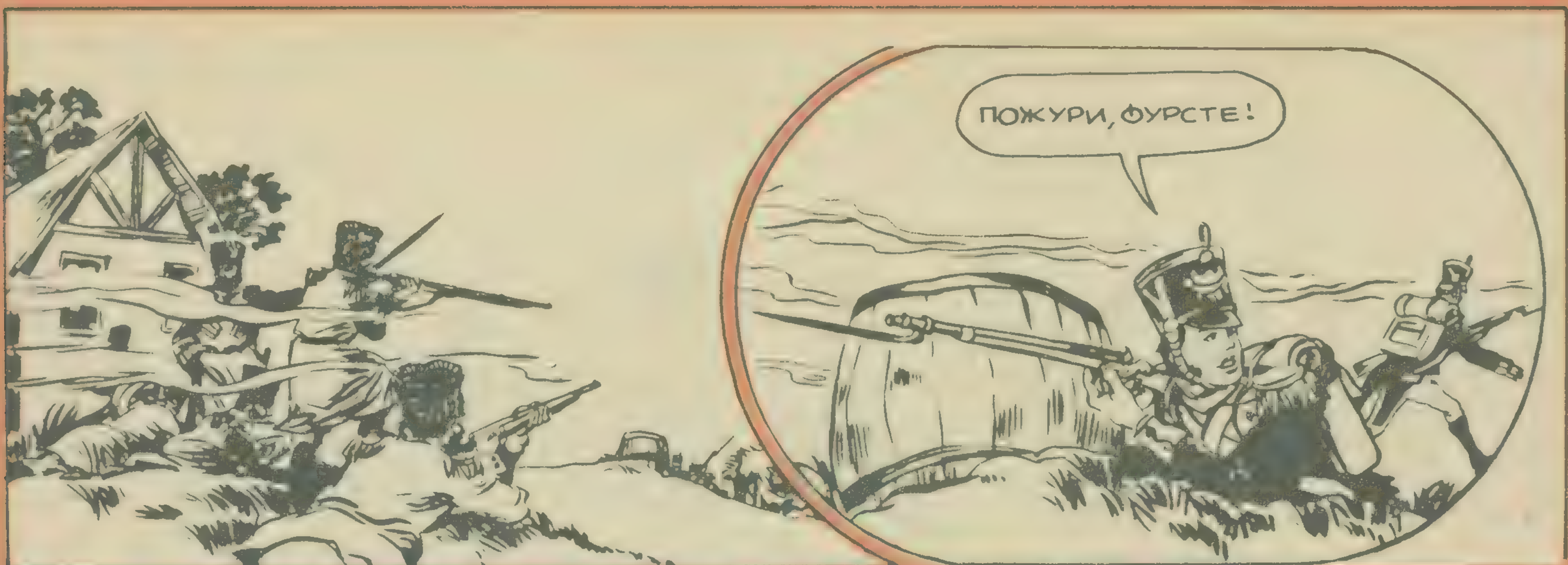
НЕПРИЈАТЕЉ!

ИЗНЕНАДА...

БРУМ!

ИДЕМ ДА УПОЗОРИМ НАШЕ!

ЈА ЋУ. ТИ МЕ, ЖОЗЕФ, ШТИТИ!

ПОЖУРИ, ФУРСТЕ!

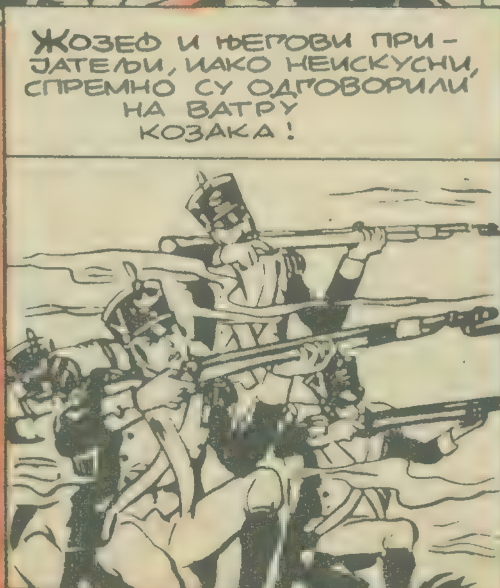

ПУКОВНИЧЕ, НЕПРИЈАТЕЉ! МНОГО ИХ ЈЕ!
СПРЕМИТЕ СЕ ЗА НАПАД!

АКО СЕ УСКОРО НЕ ПОЈАВЕ, ГОТОВ САМ!

НАПРЕД!
БРУМ!

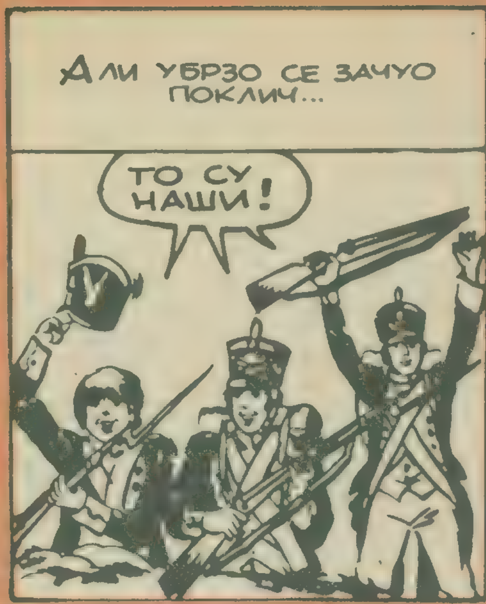

ОВИ ТОПОВИ ЋЕ НАС РАЗНЕТИ, ПУКОВНИЧЕ!
КУКАВИЦЕ! РЕКАО САМ НАПРЕД!

ЖОЗЕФ И ЊЕГОВИ ПРИЈАТЕЉИ, ИАКО НЕИСКУСНИ, СПРЕМНО СУ ОДГОВОРИЛИ НА ВАТРУ КОЗАКА!

ПАЛИ!

КОЊИЦА ЈУРИШ!
БАЦИЋЕ НАС У ВАЗДУХ, ПУКОВНИЧЕ!

ГОТОВИ СМО!

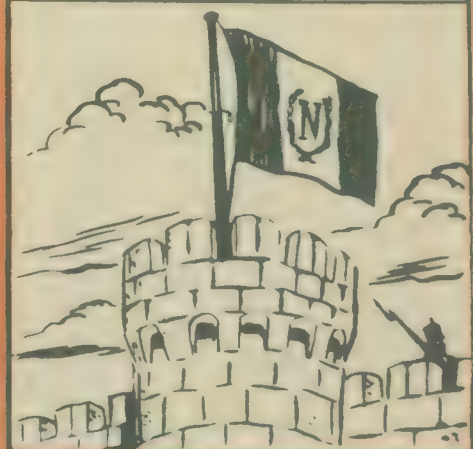

АЛИ УБРЗО СЕ ЗАЧУО ПОКЛИЧ...
ТО СУ НАШИ!

НАПРЕД!

ЗА ЊИМА!

УРААА! ЖИВЕЛА ФРАНЦУСКА!

ХВАЛА, ВОЈНИЧЕ БЕРТА! СВОЈ ЗАДАТАК СИ ВАЉАНО ОБАВИО!

УСКОРО СЕ НАПОЛЕОНОВА ЗАСТАВА ЗАВИЈОРИЛА НА НАЈВИШЕМ ВРХУ ВАЈСЕНФЕЛСКЕ ТВРЂАВЕ...

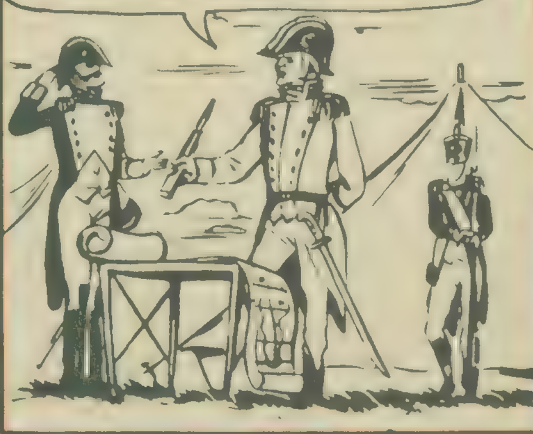

НАПРЕДОВАЊЕ ЈЕ НАСТАВЉЕНО...

ТЕ НОЋИ...
ЧИТАВ ПУК ГОВОРИ О ФУРСТУ И ТЕБИ, ЖОЗЕФ... ЈЕСИ ЛИ ОСЕТИО СТРАХ?
МОРАЛИ СМО ДА ОБАВИМО ЗАДАТАК, КЛИПФЕЛЕ...

...КАДА СМО УГЛЕДАЛИ НЕПРИЈАТЕЉА НИСМО ИМАЛИ ВРЕМЕНА ДА РАЗМИШЉАМО О СТРАХУ.

ЗАУЗИМАЛИ СУ СЕЛО ЗА СЕЛОМ...
ХМ! ИМАМО СВЕ ВИШЕ ЖРТАВА!
МОЖДА НИ НАС УСКОРО НЕЋЕ БИТИ...

ЈЕДНОГ ЈУТРА...

БУДИТЕ СПРЕМНИ, КОМАНДАНТЕ! НЕПРИЈАТЕЉ МОЖЕ СВАКОГ ТРЕНУТКА ДА НАПАДНЕ!

У ПРАВУ СТЕ...
ТРУБИТЕ НА УЗБУНУ! БРЗО!

НЕКА НАШИ ГЛАСНИЦИ УПОЗОРЕ СВЕ ЧЕТЕ!
РАЗУМЕМ, ЕКСЕЛЕНЦИЈО!

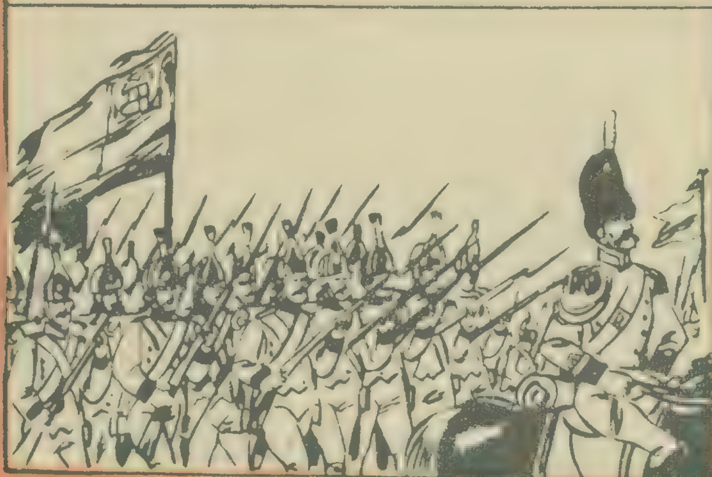

ЈЕДАН ОД ОВИХ ГЛАСНИКА УПУТИО СЕ КА ЧЕТИ У КОЈОЈ ЈЕ БИО И ЖОЗЕФ...
ПОЖУРИ, ДОК ЈОШ НИЈЕ КАСНО!

ВИШЕ ОД СТО ХИЉАДА РУСКИХ ВОЈНИКА КРЕНУЛО ЈЕ НА ФРАНЦУЗЕ...
КРЕНИТЕ ОДМАХ, ПУКОВНИЧЕ!
МАЛО НАС ЈЕ!

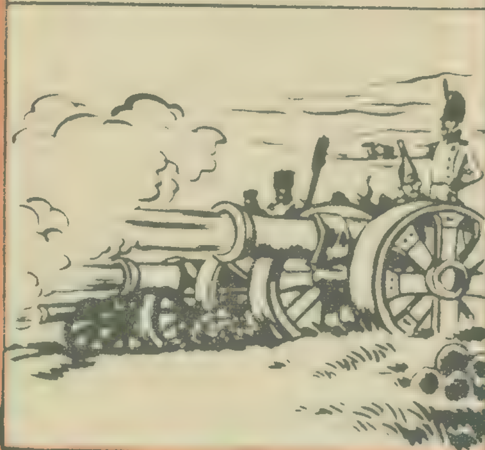

ПОБЕДА ИЛИ СМРТ!

МИСЛИМ ДА ЋЕМО СЕ ОВОГ ПУТА ТЕШКО ИЗВУЋИ!

СТО ХИЉАДА РУСА И ПРУСА НЕЗА-
ДРЖИВО ЈЕ НАПРЕДОВАЛО...

ЗАГРМЕЛО ЈЕ
ИЗ ТРИДЕСЕТ ТО-
ПОВА...

ИЗГЛЕДАЛО ЈЕ ДА НИКО И НИШТА
НЕ МОЖЕ ЗАУСТАВИТИ БРОЈНУ
РУСКО - ПРУСКУ ВОЈСКУ!

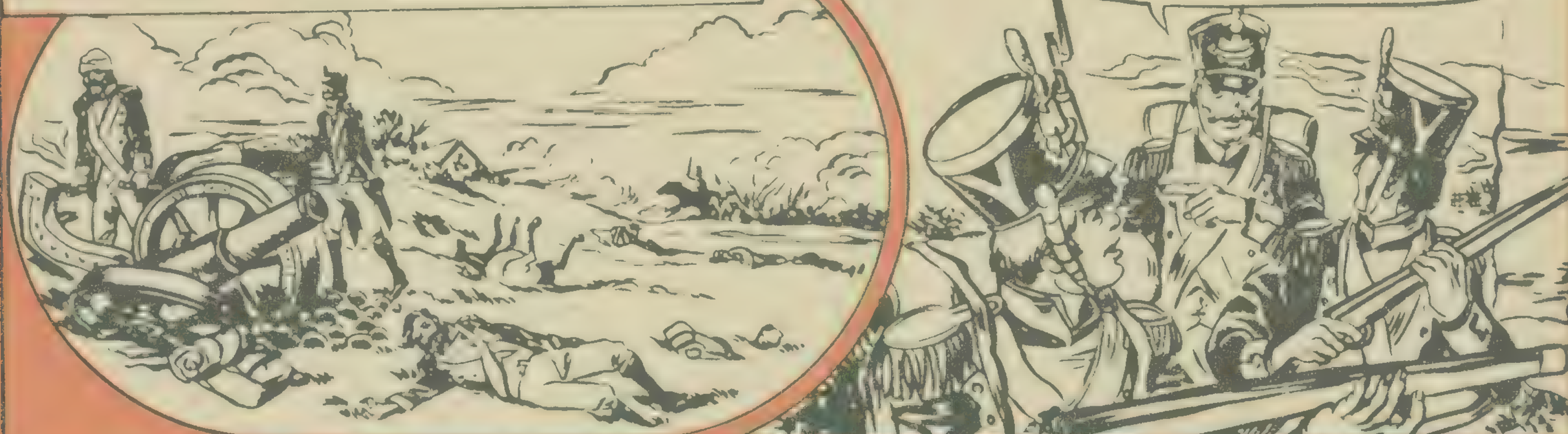

Бојиште је покривено жртвама...
Морамо се докопати оближњег села, момци! Наши су још тамо.

Али убрзо...
Жозеф!
Хеј! Шта се догодило?

Аaax!

Жозеф!
Прија-теље!

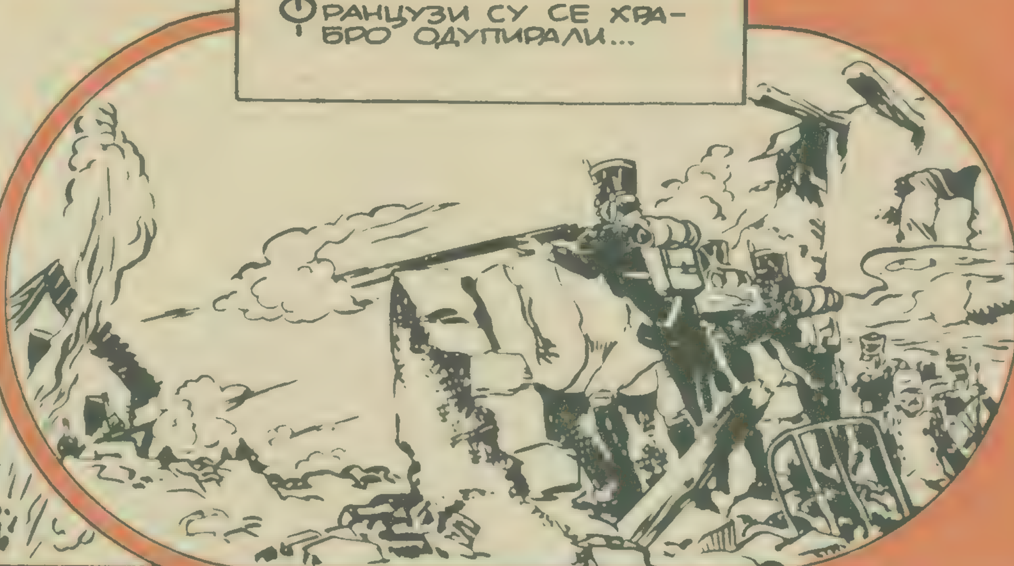

Наста-вите!

Нека се један од вас побрине за њега! Ос-тали пуцајте!

Напред! Село је наше, војници!

Аaax!

ОДВЕШЋУ ТЕ НА НЕКО СИГУРНИЈЕ МЕСТО, ЖОЗЕФ! РАНА НИЈЕ ТЕШКА!

ФРАНЦУЗИ СУ СЕ ХРАБРО ОДУПИРАЛИ...

ИЗНЕНАДА СЕ ПОЈАВИЛА ФРАНЦУСКА КОЊИЦА...
ЗА ЊИМА! ЖИВЕЛА ФРАНЦУСКА!

УСПЕЛИ СУ ДА САЧУВАЈУ СВОЈЕ ОДБРАМБЕНЕ ПОЛОЖАЈЕ У СЕЛУ...
ПОВЛАЧИМО СЕ!

САТ КАСНИЈЕ, КАДА ЈЕ БОРБА ПРЕСТАЛА...
ОСЕЋАМ СЕ ЛОШЕ, ДРУГОВИ...
ОДНЕЋЕМО ТЕ У БОЛНИЦУ. ЗА НЕКОЛИКО ДАНА БИЋЕШ ОПЕТ С НАМА.

ИМА ЛИ ПУНО РАЊЕНИКА, КАПЕТАНЕ?
НА ХИЉАДЕ, ПУКОВНИЧЕ!

ПОШТО МУ ЈЕ ПРУЖЕНА ПРВА ПОМОЋ, ЖОЗЕФ ЈЕ ЗАЈЕДНО СА НАРЕДНИКОМ ЦИМЕРОМ ПРЕНЕТ У БОЛНИЦУ...

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ДАНА...
ИМАО СИ СРЕЋЕ, БЕРТА. РАЊЕН СИ САМО У РУКУ И ОКРЗНУТ У НОГУ...
ДА, АЛИ ЋУ ИПАК БИТИ ВАН БОЈИШТА НЕКОЛИКО НЕДЕЉА...

АКО СЕ НЕ ВАРАМ, ВИ СТЕ НАРЕДНИК ЦИМЕР...
ДА, ГЕНЕРАЛЕ... БОРИО САМ СЕ ПОД ВАШОМ КОМАНДОМ КОД АУСТЕРЛИЦА И ПОД СМОЛЕНСКОМ!

БРАВО, ЦИМЕРУ! БИО СИ ХРАБАР!

ЈЕСИ ЛИ ВИДЕО, МОМЧЕ? САМ ГЕНЕРАЛ МИ ЈЕ ПРУЖИО РУКУ!
ВИ СТЕ ТО И ЗАСЛУЖИЛИ, НАРЕДНИЧЕ!
ДАНАШЊИ ДАН НИКАДА НЕЋУ ЗАБОРАВИТИ!

За време свог боравка у болници, Жозеф је примио неколико писама од Каталине...
..., сви мислимо на тебе али ја, драги Жозеф, највише...
ТА ДЕВОЈКА ТЕ МНОГО ВОЛИ, МОМЧЕ!

ДА ЛИ ЋУ ЈЕ ИКАДА ВИШЕ ВИДЕТИ?

Ускоро...
КО ЈЕ ОД ВАС ЖОЗЕФ БЕРТА?

..А КО НАРЕДНИК ЦИМЕР?
ЈА САМ ЦИМЕР, ДОКТОРЕ!
А ЈА ЖОЗЕФ БЕРТА!
ХМ! СУТРА ЋЕТЕ БИТИ ПУШТЕНИ ИЗ БОЛНИЦЕ, АЛИ НЕЋЕТЕ СМЕТИ ОДМАХ НА ФРОНТ!

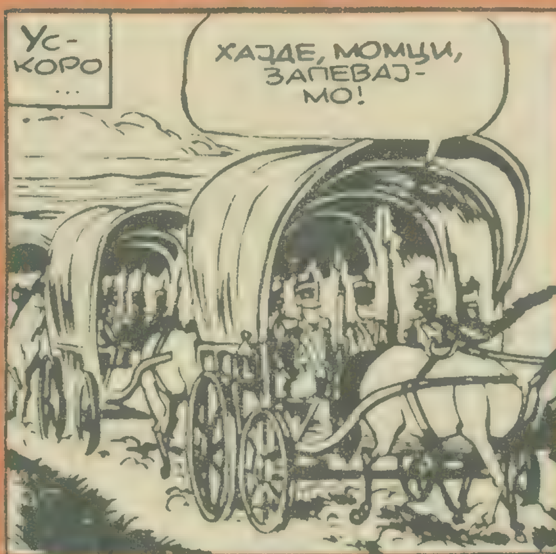

ВЕЋ МИ ЈЕ БИЛО ДОСТА ОВОГ ЖИВОТА У БОЛНИЦИ!
И МЕНИ, НАРЕДНИЧЕ.

Десет дана касније...
МОРАТЕ ОДМАХ НА ФРОНТ, НАРЕДНИЧЕ!

ХЕЈ, ЖОЗЕФ! ПОНОВО ЋУ НА ФРОНТ!
ЗАР ВЕЋ, НАРЕДНИЧЕ?

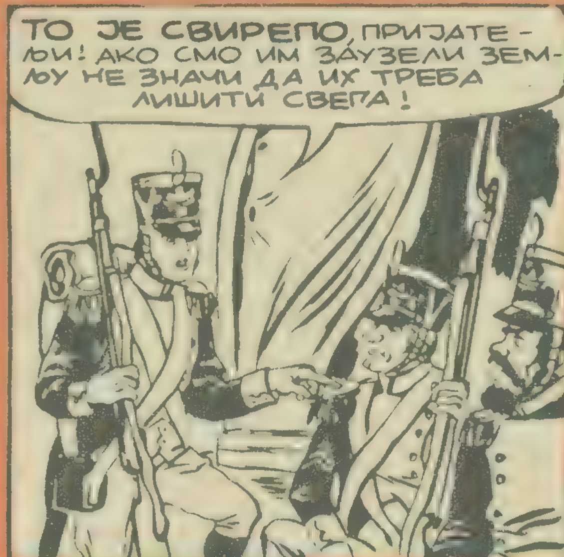

НАДАМ СЕ ДА ЋЕ И МЕНЕ УСКОРО ПОЗВАТИ. СРЕЋНО!
ХВАЛА, МОМЧЕ! ЈЕДВА САМ ЧЕКАО ОВАЈ ТРЕНУТАК!
Два дана касније...
ХЕЈ, ВОЈНИЧЕ!
ИЗВОЛИТЕ, КАПЛАРЕ!

ПОЋИ ЋЕТЕ СА МНОМ НА ФРОНТ. ЗОВЕМ СЕ ПУАТВЕН...
ДРАГО МИ ЈЕ, КАПЛАРЕ ПУАТВЕНЕ!

Ускоро...
ХАЈДЕ, МОМЦИ, ЗАПЕВАЈМО!

ШТА СЕ ТО ОВДЕ ДОГАЂА? ЗАШТО БЕЖИ ОВАЈ НАРОД?
БАХ! ОНИ СУ НЕПРИЈАТЕЉИ, ЖОЗЕФ! У ОКУПИРАНОЈ СМО ЗЕМЉИ!

ХО, ХО! БЕЖЕ ЈЕР СУ ИМ НАШИ ЗАУЗЕЛИ КУЋУ!
ПОГЛЕДАЈ КАКО СУ СЕ САМО УПЛАШИЛИ! ХА! ХА! ХА!

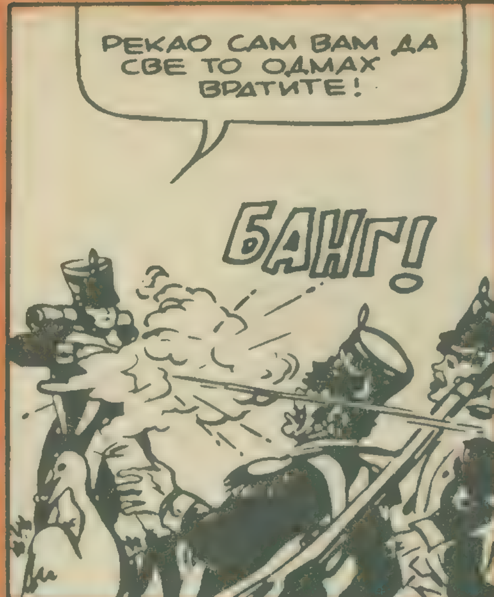

ТО ЈЕ СВИРЕПО, ПРИЈАТЕЉИ! АКО СМО ИМ ЗАУЗЕЛИ ЗЕМЉУ НЕ ЗНАЧИ ДА ИХ ТРЕБА ЛИШИТИ СВЕГА!

МОРАМ ИХ СПРЕЧИТИ! МИ СМО ВОЈНИЦИ... НИСМО РАЗБОЈНИЦИ!

ТИ СИ ЛУД! ШТА СИ НАУМИО? ВРАТИ СЕ!
ХО, ХО! КАКВА ЋЕ ОВО ГОЗБА БИТИ!
У ЗДРАВЉЕ АУСТРИЈАНАЦА!

СТАНИТЕ! ВРАТИТЕ СВЕ ТО У КУЋУ!

КО СИ ТИ ДА НАМ НАРЕЂУЈЕШ?
СКЛОНИ ТУ ПУШКУ, НЕРВИРА МЕ!
ОН СЕ ТО САМО ШАЛИ!

РЕКАО САМ ВАМ ДА СВЕ ТО ОДМАХ ВРАТИТЕ!
БАНГ!

ХАЈДЕ, БРЗО! СЛЕДЕЋИ ПУТ НЕЋУ ПУЦАТИ У ВАЗДУХ!

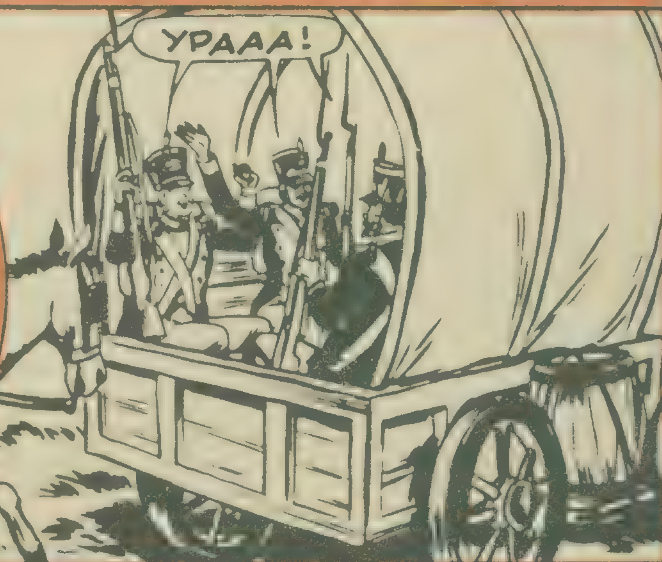

КАКО СЕ УСУЂУЈЕ! ОБИЧАН ВОЈНИК!

ДОЗВОЛИТЕ ОВОМ НАПАЋЕНОМ НАРОДУ ДА СЕ ВРАТИ СВОЈИМ КУЋАМА!

ЗАР ХОЋЕТЕ ДА СЕ ПРИЧА КАКО СУ ЦАРЕВИ ВОЈНИЦИ ОБИЧНИ РАЗБОЈНИЦИ!

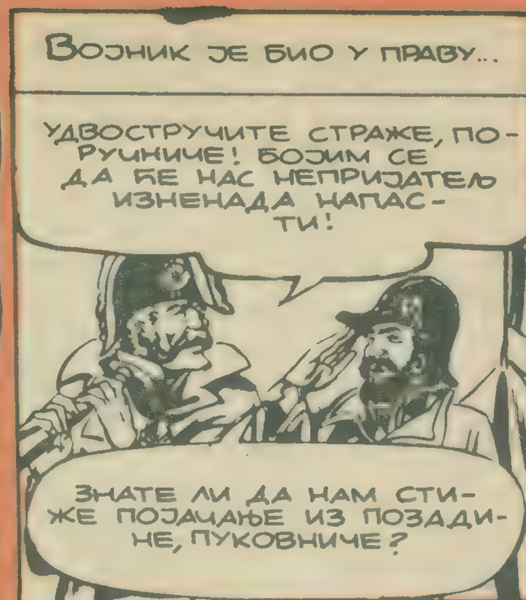

УСКОРО...
ТАКАВ ЈЕ РАТ, ЖОЗЕФ! НИЈЕ ТРЕБАЛО ТО ДА ЧИНИШ!
РАТ ЈЕ ДОВОЉНО УЖАСАН И БЕЗ ТОГА!

ПОГЛЕДАЈТЕ! СТИГЛИ СМО У НАШ ПУК!

УРААА!

ГЛУПАНИ! ГДЕ ЖУРИТЕ?
У БОЈ!

АХ, СИТ САМ ВЕЋ ОВОГ РАТА! РУСИ И АУСТРИЈАНЦИ НЕШТО СМЕРАЈУ!

ВОЈНИК ЈЕ БИО У ПРАВУ...
УДВОСТРУЧИТЕ СТРАЖЕ, ПОРУЧНИЧЕ! БОЈИМ СЕ ДА ЋЕ НАС НЕПРИЈАТЕЉ ИЗНЕНАДА НАПАСТИ!
ЗНАТЕ ЛИ ДА НАМ СТИЖЕ ПОЈАЧАЊЕ ИЗ ПОЗАДИНЕ, ПУКОВНИЧЕ?

ЗОВЕТЕ ЛИ ВИ ПОЈАЧАЊЕМ ОНУ ГРУПУ ТЕК ОПОРАВЉЕНИХ РАЊЕНИКА?

А КАДА СУ СТИГЛИ У БИВАК...

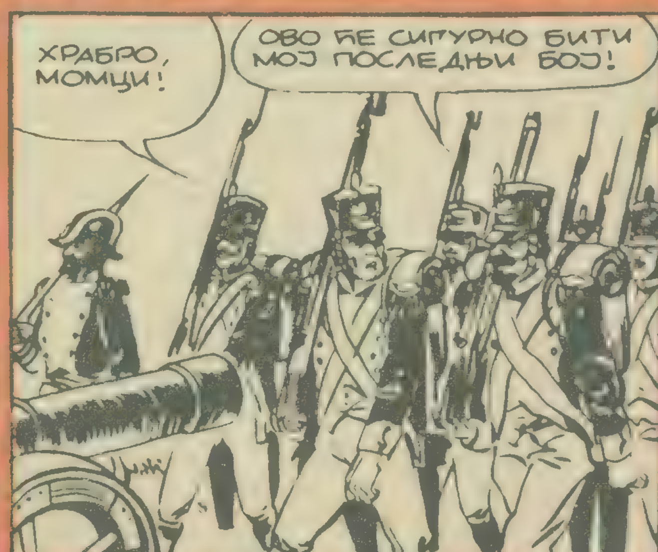

ХЕЈ, ФУРСТЕ! ПОНОВО СМО ЗАЈЕДНО!

ЗДРАВО, ЗЕБЕДЕ! КАКО СТЕ, ДЕЦО?

ИЗГЛЕДА ДА ТИ НИЈЕ БИЛО ЛОШЕ У БОЛНИЦИ, БЕРТА!
ДОБРО СУ ТЕ ХРАНИЛИ!

УСТАЈТЕ, МОМЦИ!
КРЕЋЕМО!
КАСНИЈЕ...

НАПРЕД!

ХРАБРО, МОМЦИ!
ОВО ЋЕ СИГУРНО БИТИ МОЈ ПОСЛЕДЊИ БОЈ!

Пукови су заузели борбене положаје...
Приближићемо се непријатељу!

Изненада...
Хеј, младићу!
Па то сте ви, наредниче Цимеру!

Драго ми је што те видим, Жозеф!
Борићемо се заједно, наредниче!

Изненада...
Пазите!

Надајмо се да ћемо овог пута имати више среће, пријатељу!

Пуцајте на мој знак!

Ниједан метак не сме да промаши!

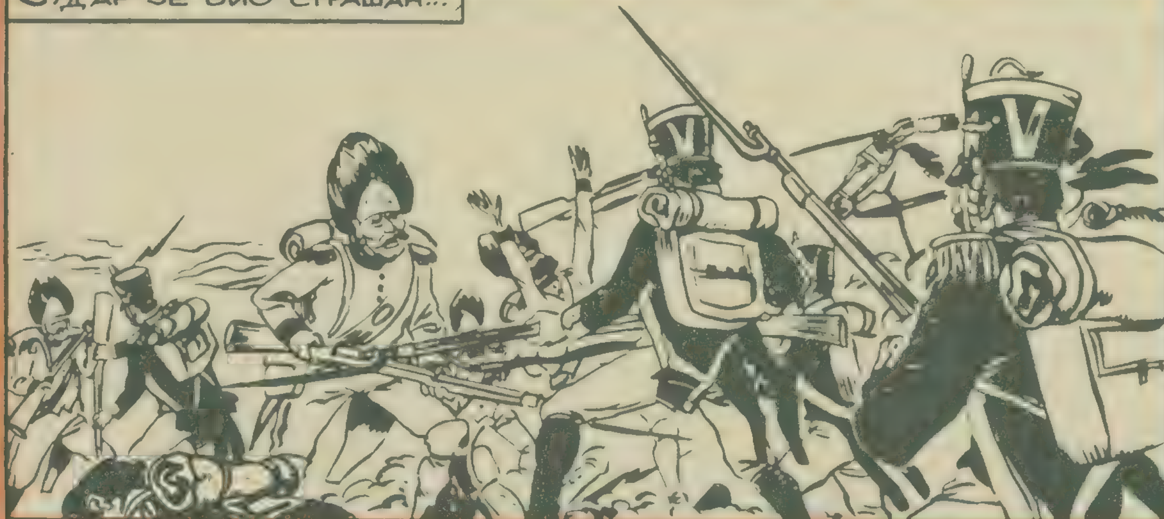

Пали!

Већ први плотуни нанели су тешке губитке непријате-љу...

Ускоро...
Храбро, момци! Навалите!

Јуриш!
Показаћемо ми не-пријатељима Францу-ске!

Судар је био страшан...

Напред, Жозеф!

Идем с тобом, Клипфеле!
Вршите своју војничку дуж-ност, момци!

И једна и дру-га војска показале су не-описиву храброст ...
Живео цар!

Ааах!

А шта сад, аус-тријанче?

НЕЋУ ТЕ УБИТИ АКО МИ ДАШ СВЕ СВО-ЈЕ ДРАГОЦЕНОСТИ!

ЈЕСИ ЛИ ЧУО? ИСПРАЗНИ ЏЕПО-ВЕ!

ПАЗИ, КЛИП-ФЕЛЕ!
АААХ!

ВРАТИ МУ ТО, КЛИП-ФЕЛЕ! МИ СМО ВОЈ-НИЦИ, НЕ РАЗБОЈ-НИЦИ!
ШТА?

ОСТАВИ ТО!

УЗМИ ОВО, АУСТРИЈАНЧЕ!

ОДЈЕДНОМ СЕ БОЈНИМ ПОЉЕМ ПРОНЕО УЗВИК...
НЕМАЧКА КОЊИЦА! СПАСА-ВАЈТЕ СЕ!

ПОВЛАЧИМО СЕ! ПОЖУРИТЕ ЖОЗЕФ, КЛЕПФЕЛЕ!

АААХ!

КЛЕПФЕЛЕ!

НАРЕДНИК ЦИМЕР ПРИШАО ЈЕ ЖОЗЕФУ...
ИДЕ-МО, СИНКО! НИШ-ТА НЕ МОЖЕМО ДА УЧИНИМО ЗА ЊЕГА!
ПРОКЛЕ-ТИ РАТ!

У СМИРАЈ ДАНА ПРЕЖИВЕЛИ ФРАНЦУЗИ ОКУПИЛИ СУ СЕ ОКО ВАТРЕ...
НЕМА ВИШЕ ЗЕБЕДЕ, НИ ФУРСТА... ЗАВРШИЛИ СУ КАО И ЈАДНИ КЛИПФЕЛ!

СТОЈ! ЛОЗИНКА!
ЖИВЕЛА ФРАНЦУСКА!

ХЕЈ! ПА ОВО ЈЕ ЗЕБЕДЕ!

ШТА ЈЕ С ФУРСТОМ И КЛИПФЕЛОМ?
КЛИПФЕЛ ЈЕ МРТАВ... А О ФУРСТУ НЕ ЗНАМО НИШТА...

У ЗОРУ...
ПОЉАЦИ, КАПЕТАНЕ!

БИО ЈЕ ТО ПОЧЕТАК КРВАВОГ ОКРШАЈА...

ЛЕЗИ, ЖОЗЕФ!

БЕЖИМО ДОК НАС НИСУ РАЗНЕЛИ!
НЕ МОГУ ДАЉЕ... РЕЦИ КАТАЛИНИ ДА СУ МОЈЕ ПОСЛЕДЊЕ МИСЛИ БИЛЕ УПУЋЕНЕ ЊОЈ...

ШТА ЧЕКАТЕ? ПОВЛАЧИТЕ СЕ!

УСТАНИ, ЖОЗЕФ! МОРАМО ШТО ПРЕ ОДАВДЕ!

Све је већ било изгубљено...

САЧЕКАЈ, ВОЈНИЧЕ! НОСИМО РАЊЕНИКА!

Жозеф је био рањен у ногу...
УСКОРО ЋЕШ СТИЋИ КУЋИ И ТВОЈА КАТАЛИНА ЋЕ ТЕ НЕГОВАТИ...
НЕ ВЕРУЈЕМ, НАРЕДНИЧЕ... ЛОШЕ МИ ЈЕ.

УСКОРО ЈЕ ЈЕДНА ВЕСТ УЗБУДИЛА СВЕТ...
ПРИМИРЈЕ! РАТ ЈЕ ЗАВРШЕН!

А у Фалсбуру...
КАТАЛИНА! ТЕТКА ГРЕДЛ! ЗАР НИСТЕ ЧУЛЕ?

СКЛОПЉЕНО ЈЕ ПРИМИРЈЕ!
ЗАИСТА?
САМО ДА СЕ ЖОЗЕФ ВРАТИ ЖИВ И ЗДРАВ!

ОД ТОГ ДАНА ТУЖНА ПОВОРКА ПРОЛАЗИЛА ЈЕ ФАЛСБУРОМ...
ДА ЛИ СЕ С ВАМА ВРАТИО НЕКИ ФРЕСНЕЈ?

Суров и бесмислен рат био је завршен.
ФРЕСНЕЈ, КАЖЕТЕ? ЖАО МИ ЈЕ... МРТАВ ЈЕ!

ПОЖУРИТЕ, ГОСПОДИНЕ ГУЛДАНЕ! МОЖДА ЋЕМО НЕШТО САЗНАТИ О ЖОЗЕФУ!

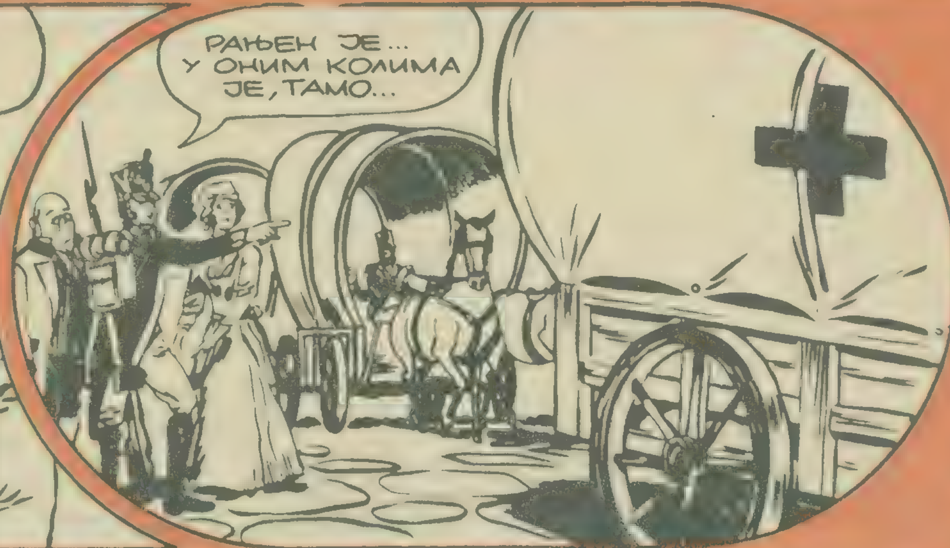
КАТАЛИНА ЈЕ ИЗНЕНАДА ВИКНУЛА...

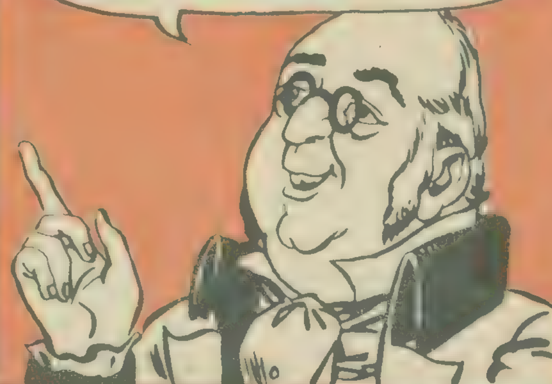

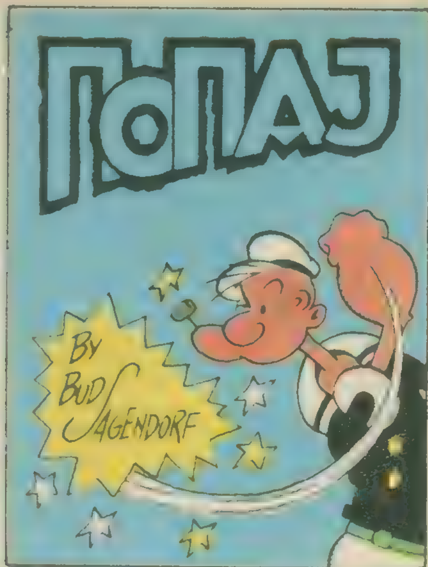

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **РИП КИРБИ**

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

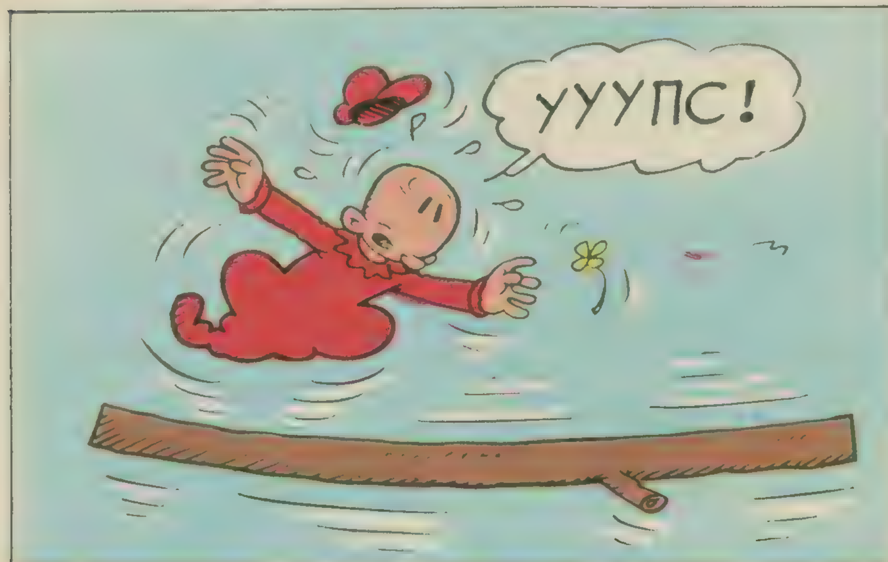

ШТА ЋЕШ ДАНАС ДА РАДИШ?
ЈОШ НЕ ЗНАМ! ПРВО ТРЕБА ДА ВИДИМ ДА Л' МИ ЈЕ ОВО СРЕЋАН ИЛ' НЕСРЕЋАН ДАН!

А ТО СЕ ПОЗНАЈЕ ЈОШ ПО ПРВОЈ СТВАРИ КОЈА ТИ СЕ ДОГОДИ!

СРЕЋА! ДЕТЕЛИНА С ЧЕТ'РИ ЛИСТА!

ДАН ЋЕ МИ БИТИ СРЕЋАН! НИШТА МИ СЕ ЛОШЕ НЕ МОЖЕ ДОГОДИТИ КАД ИМАМ ДЕТЕЛИНУ С ЧЕТ'РИ ЛИСТА!

УУУПС!

БОНК!

ШТА ЛИ ТО КИЋА РАДИ НА ЛИВАДИ?

УБИЋУ БОГА У ПРВОЈ ДЕТЕЛИНИ С ЧЕТ'РИ ЛИСТА КОЈУ НАЂЕМ!
BUD SAGENDORF

НОВО

ОСМО КОЛО БАЈКИ

Шест књига осмог кола бајки:

1. МАЂАРСКЕ БАЈКЕ
2. БАЈКЕ ЛУЖИЧКИХ СРБА
3. ЧЕХОСЛОВАЧКЕ БАЈКЕ
4. АУСТРИЈСКЕ БАЈКЕ
5. ПОЉСКЕ БАЈКЕ
6. РУМУНСКЕ БАЈКЕ

први пут на нашем језику

НАЈЛЕПШИ ПОКЛОН ЗА ПРАЗНИКЕ НАЈМЛАЂИМА

Овим колом најлепших бајки објављених први пут на нашем језику пружићете нова сазнања најмлађима.
Цена целом колу бајки износи 180 динара. Књиге можете купити за готово и на отплату у шест месечних рата по 30 динара.
При куповини за готово дајемо 5% попуста (каса сконто)
Књиге су повезане у пуно платно са илустрацијама на корици, штампане су ћирилицом.

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем Осмо коло Бајки.

1. ЗА ГОТОВО по цени од 171.00 динара. Платићу поштару кад ми донесе књиге.
2. НА ОТПЛАТУ по цени од 180,00 динара у шест месечних рата по 30,00 динара. Прву рату од 30,00 динара платићу поштару кад ми донесе књиге.

____
(Купац)

____
(Пошт. број, место, улица и број)

(Овера предузећа за купце на отплату) (Потпис)

Попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи на адресу: МП „НАРОДНА КЊИГА", 11001 БЕОГРАД, Шафарикова 11.

САКСИЈА ЗА ПАТУЉАСТО ЦВЕЋЕ

ГОРЊЕ ШАПЕ

НАПРАВИТЕ САМИ

ДОЊЕ ШАПЕ

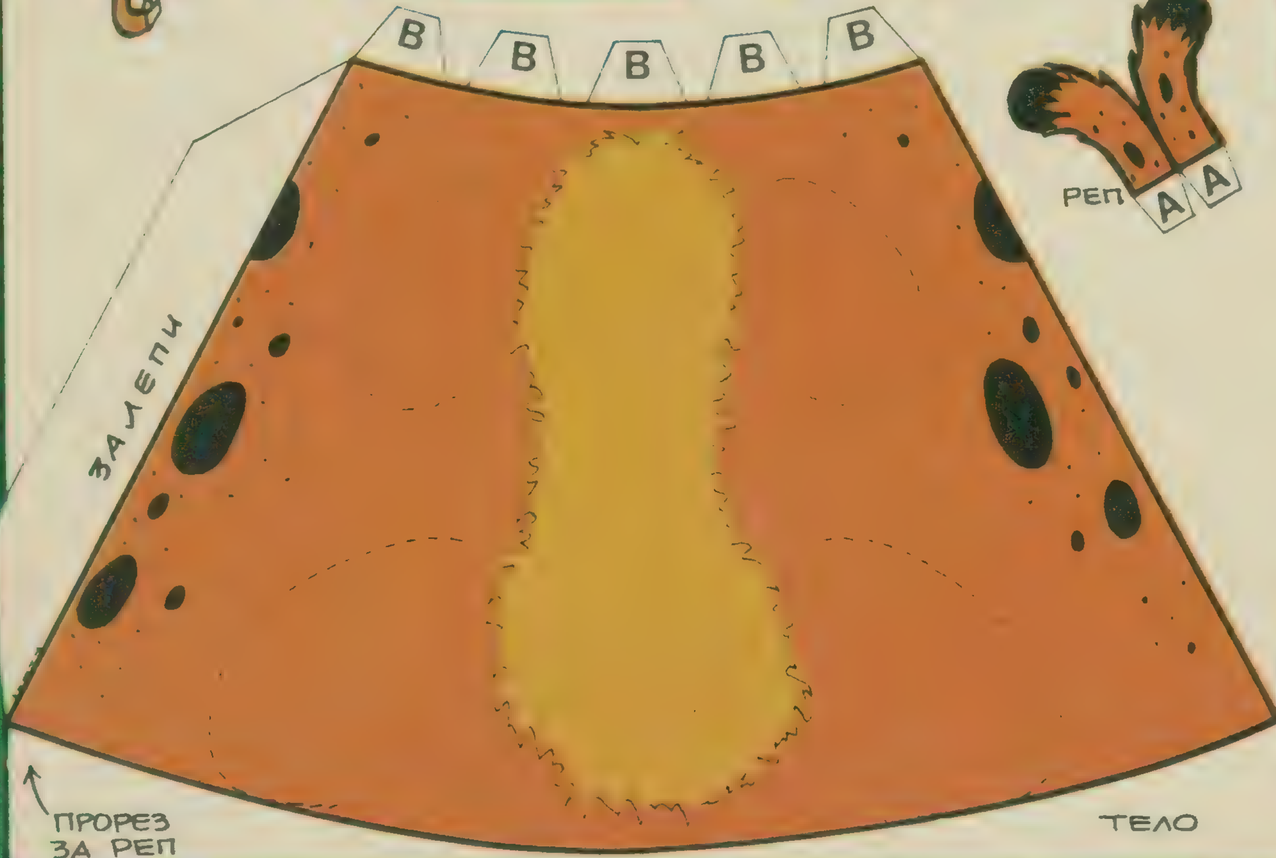

ЊУШКА

И најобичнија земљана саксија изгледаће лепше ако буде имала као украс куцу као што је ова на нашем цртежу. Ево како се она прави: све делове куце залепите на чврст картон и кад се лепак осуши исеците их. На пинг-понг лоптици (то ће вам бити куцина глава) прво нацртајте очи **(црт. 1)**; језик залепите са доње стране њушке до цртице, а њушку и уши залепите на пинг-понг лоптицу **(црт. 2)**. Реп пресавијте и залепите тако да се оба дела поклопе, изузев делова обележених словом А. Куцино тело савијте у облику ваљка и залепите по ивици. Просеците прорез при дну, кроз њега провуците делове репа (А) и залепите их са унутрашње стране тела **(црт. 3)**. Пресавијте делове В и на њих залепите главу — пинг-понг лоптицу. Ноге залепите на местима означеним испрекиданим линијама и ето готове куце.

Уколико желите можете куцу употребити и као украс у коме ћете чувати разне ситнице за школу . Једино ћете тада уместо саксије употребити пластичну чашу од јогурта

ЈЕЗИК

УШИ

ОПАСНОСТ ЈЕ ДОШ

СТОТИНУ ЗВЕЧАРКИ КОЈЕ САМ ТОГ ПОПОДНЕВА, КАДА ЈЕ ПОЧЕЛА ПОПЛАВА, ВИДЕО УЗМИЦАЛО ЈЕ САДА ПРЕМА НАШОЈ КУЋИ НА БРЕГУ, ЈЕДИНОМ СУВОМ МЕСТУ У КРАЈУ.

Полио сам кров бензином и запалио га. Ватра је била наша последња нада.

Шум кишних капи које су равномерно добовале по крову готово ме је успавао. Изненада, тргао сам се из дремежа с предосећањем да се у мојој близини нешто креће.

Полако сам устао и отишао у дневну собу. Не знам зашто сам одмах погледао према поду, али оно што сам видео при светлости која је допирала из собе следило ме је: према мени је гмизала велика змија звечарка. Долазила је из суседне собе у којој је спавала моја жена Сара.

НЕ МИЧИ СЕ!

Дохватио сам флашу вискија, прву ствар која ми се у том тренутку нашла при руци, и панично је бацио према њој. Она се склупчала заклонивши главу телом. У том положају могао сам је убити само пушком, а ја је нисам имао. Следећа ствар коју сам хитнуо на змију био је столњак. Међутим, она је била бржа: муњевито се испружила, али је промашила моју ногу. Хитро сам се окренуо и шчепао је за врат. Ударао сам њеном главом о зид што сам могао јаче.

Ни сам не знам докле бих је ударао да ме није тргао Сарин врисак. Појурио сам као без душе у њену собу и окренуо прекидач на зиду. Сијалица је засветлела. Био ми је довољан поглед да обухватим просторију и да ми одмах све буде јасно. Сару је пробудила лупњава у дневној соби и моја борба са змијом, али јој се врисак отео када је осетила да се на њеном кревету нешто миче.

Док сам гледао у њеном правцу, нисам могао да поверујем својим очима: на кревету, преко ћебета којим је Сара била покривена, лежала је велика звечарка, а на ивици лежаја, недалеко од њене главе, одмарала се друга, чини ми се највећа коју сам видео у животу. У отвореном прозору лежала је склупчана трећа.

Сара се није померала. Била је парализована од страха и није могла да учини ниједан покрет.

— За име свега! — пренеражено сам узвикнуо. То је било све што сам успео да проговорим.

Стајао сам као у бунилу, а онда сам се прибрао и почео да размишљам. Сваки секунд био је драгоцен. Змије су биле опуштене. Још нису осетиле да им прети опасност, али ако се то деси, напашће муњевито. Довољан је био само један њихов покрет па да својим уједом окончају живот несрећној жени.

Пажљиво сам осматрао по соби и тражио неки излаз. Поглед ми се стално враћао на Сару и змије.

— Не мичи се! — прошаптао сам очајнички.

СВЕ ЗБОГ КАМИОНА

У ствари, до свега овога никада не би дошло да није било Саре. Непрестано ми је замерала да јој поклањам мало пажње. Увек возиш тај проклети камион! Никад те не видим код куће, као и да немам мужа! — често ми је говорила. Била је у праву. Као возач тешког камиона више сам био на путу него код куће. Међутим, ја сам знао само то да радим. Када је Сара запретила да ће ме напустити, попустио сам. Спаковали смо ствари и дошли на одмор у мочвару реке Тагалу у Јужној Каролини. Изабрао сам баш то место јер сам волео риболов.

Локални водич Сем дао нам је ову кућицу која је била усамљена на врху брега. Скренуо нам је пажњу да је тих дана видео змије у околини, али ми на то нисмо обраћали пажњу.

— Како хоћете! — добацио нам је у одласку. — Да сам на вашем месту, не бих ту остајао. Змије се обично појаве пред невреме и поплаву!

Показало се да је Сем био у праву. Истог дана пала је киша. Лила је као из кабла и већ следећег јутра река се излила. Животиње из околних шума потражиле су спас на узвишењу где се налазила наша кућица. Кроз прозор сам избројао осам јелена, двадесет зечева, шеснаест ракуна и око стотину змија!

Није ми пало ни на крај памети да би змије, те исте ноћи, могле бити наши незвани гости. Сада, док сам их гледао у Сариној близини, спремне да је на најмањи покрет усмрте, проклињао сам себе што раније нисмо размишљали о опасности која нам прети од њих. Због запаре Сара је чак оставила и отворен прозор!

— Не мичи се, Саро! — довикнуо сам још једанпут.

Нечујно сам пришао змији која је била најближа Сари и снажно је ухватио за врат. Размрскао сам јој главу о зид, али она се није предавала. Витлала је репом и ударала ме њиме по целом телу. Кад сам се ње ослободио, руке су ми биле црвене, а тело изубијано.

ДЕЈВЕ, ВОДА!

Застао сам да одахнем. Истог тренутка на Сарин кревет се спустила змија са прозора. Сада су у њеној близини опет лежале две звечарке. Пришао сам кревету, пажљиво ухватио ивицу ћебета испод Сарине браде и великом брзином га смакао са ње и пребацио преко змија.

Сара је вриснула, извукла се из кревета и саплићући се јурнула у кухињу. Нисам смео да оклевам ни тренутка да се змије не би извукле испод ћебета. Ћебе са змијама бацио сам у правцу зида и потрчао за Саром у кухињу.

Затворио сам за собом врата и ослонио се о њих тешко дишући. Изгледало је да се ноћас све заверило против нас јер ми је Сарин узвик скренуо пажњу на још једну невољу.

— Дејве, вода!

Закључао сам кухињска врата и пришао прозору. Сара је гледала у ноћ. Рамена су јој се тресла од страха. Иако је био мрак могао сам да видим исто што и она: воду из набујале реке која је стигла готово до кућног прага. Није

...ЛА ИЗ МОЧВАРЕ

ме плашила вода већ сазнање од кога је срце почело снажно да ми удара. Змије! Свих стотину змија које сам данас видео узмицало је сада према овој кућици на брегу, јединoм сувом месту у крају!

ГМИЗАВЦИ НАДИРУ

Загрлио сам Сару и повео је према оближњој столици. Нисмо ни закорачили кад сам осетио убод у десну руку. Знао сам да су то учинили змијски зуби. За ових петнаестак минута већ сам се привикао на змије као на нешто свакидашње. У магновењу сам се окренуо и левом руком стиснуо звечарку за врат. Реп јој је још био на ормару са кога се пружила према мени. Избацио сам је кроз прозор и сео на столицу.

— Брзо, нож! — замолио сам уплакану жену. Говорио сам јој шта да ради и трпео бол док ми је у облику крста секла кожу на месту где ме је змија ујела. Објаснио сам јој како да сисањем извуче отров из ране, мада је већи део већ почео да ми струји кроз крв.

Када је одмакла главу од моје руке у намери да испљуне исисани отров, поново је врисунула. Ухватила ме је за рамена тражећи у томе спас.

— Тамо у углу! — муцала је.

Звечарка коју сам спазио шиштала је и палацала језиком млатарајући главом лево-десно. Осетио сам како ми се кожа јежи. Једино што је сада могло послужити за одбрану био је мој широки кожни каиш са великом металном копчом. Скинуо сам га и један његов крај обмотао око руке. Други, на коме се налазила метална копча, неколико пута сам завитлао да би ударац био што јачи и њиме ударио змију. Каиш је змији пресекао врат и одвојио главу од тела које је почело тако силовито да се извија у свим правцима да сам се укочио од страха. Њено тело се уплело око каиша и истргло ми га из руке као да је перо.

Стресао сам се и сео на столицу да се приберем. Затражио сам од Саре чашу воде, али нисам могао да сачекам да ми је донесе. Отишао сам до чесме, одврнуо славину и подметнуо главу под млаз. То ме је повратило.

Река је целу ноћ подривала темеље наше кућице, додуше лепе, али направље не од дасака. Шкрипа и лупање испод патоса били су сигуран знак да ћемо ускоро и ми, заједно са кућицом, запловити низ набујалу и побеснелу реку.

Ноћ је пролазила праћена кишом. Кућица се све више љуљала. У зору у кухињи је прво почео да клизи сто, затим су са ормара попадале шерпе и лонци, а онда је велики стари штедњак кренуо према супротном зиду. Склонили смо се на дебелу греду испод таванице. Кућица се већ била толико накривила да је стари шпорет, клизећи све брже потпуно пробио кухињска врата.

У кухињу су почеле да се увлаче змије. Гмизале су преко поломљеног намештаја, пеле се уз ствари и примицале греди на којој смо седели.

НА КРОВУ

Сара ме је загрлила и загњурила главу у моја недра. Погледао сам према таваници која је као и цела зграда била направљена од дасака. Јаким ударцем песнице пробио сам танке даске и почео да вучем поломљене крајеве. Даске су се одвајале од греда за које су биле закуцане. На исти начин, али раменима, пробио сам и кров.

Изненада, кућа се затресла. Одвојила се од темеља као столетно стабло ишчупано из земље. Пловила је вртећи се у круг.

Кроз начињен отвор испео сам се на кров, а затим извукао и Сару. Нико од нас двоје није више мислио на змије. Мутна вода свуда око нас деловала је сабласно.

На нашу срећу кућа се закачила за нешто. Чинило нам се да ће се преврнути. Међутим, само се накривила. Сад смо били колико-толико безбедни. Рачунали смо да ће ускоро стићи помоћ. Морала је јер је стари Сем знао да смо у невољи.

Али ово је била ноћ змија. То смо заборавили. На своје присуство змије су нас подсетиле кад су почеле, гмижући једна преко друге, да се појављују кроз отвор на крову. Једна, две, десет, двадесет... Размилеле су се по крову. И оне су тражиле спас.

Немоћно сам зурио у воду. Где да узмакнемо? Ако скочимо у побеснелу бујицу вода ће нас прогутати у трен ока. Нешто ми је привукло поглед. Гледао сам не верујући ни сам: недалеко од нас вода је носила буре са 20 литара бензина. Тако је бар на њему писало. Док ме је Сара чврсто држала за ноге пошло ми је за руком да се испружим преко крова и да дохватим буре.

САРИНА МОЛБА

Поклопац је био зарђао. Једва сам успео да га одврнем. Унутра је заиста био бензин. Просуо сам спасоносну течност по крову између нас и змија и запалио је непромочивом шибицом. Био сам пушач и увек сам их носио са собом. Бензин је букнуо и дрвени кров се претворио у пламен уништавајући змије. Када је ватра кренула према Сари и мени почели смо на њу да бацамо воду. Захватали смо је рукама, ципелама... Успели смо да је угасимо захваљујући томе што су и даске биле влажне.

Осећао сам се лоше. Змијски отров у мом телу изазвао је ужасну главобољу. Почео сам да губим свест. Сара ме је покрила својом блузом.

— Дејве, издржи још мало! Неко ће нас спасти! — молила ме је, али сам је ја све слабије чуо.

Сунце је било високо одскочило када се зачуо звук моторног чамца. Долазио нам је у сусрет. Када је пристао уз кућу последњом снагом сам подигао главу и кроз маглу видео водича Сема.

Освестио сам се тек сутрадан у болници. Из боце са цевчицом у вену ми је убризгавана нека течност. У соби се налазила група новинара. Међу репортерима је био и Семов најстарији син. Истерао сам их напоље, све осим њега. Ноћ проведену са змијама описао сам само њему, али је на причу морао да причека у ходнику. Пре свих, желео сам да видим Сару и да будем с њом бар мало на миру.

Дејв Кентон

природа

ДРУГАРИ И ЧУВАРИ

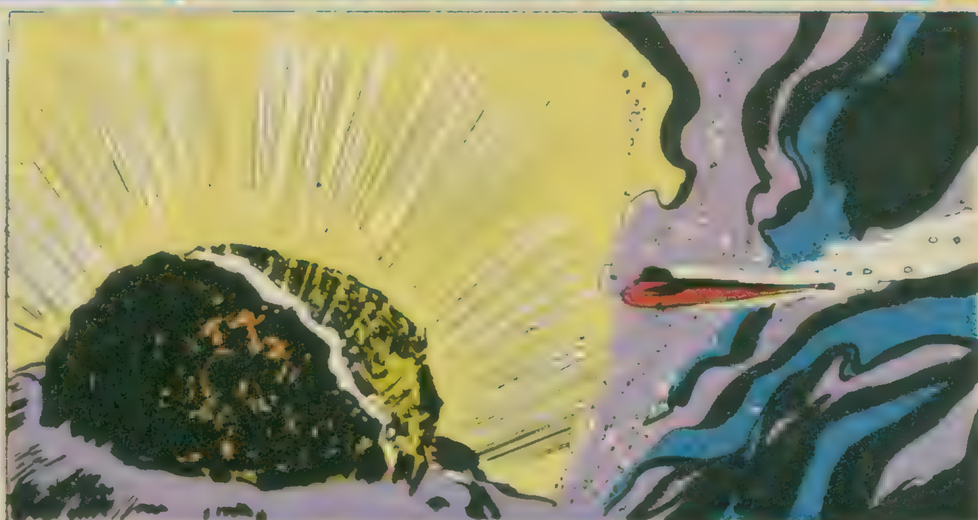
Мали Френк из Лос Анђелеса има за тату управника зоолошког врта а за другаре и чуваре два лавића. Када сит игре допузи до базена по којем пливају локвањи, лавићи га држе својим шапама да не би пао у воду.

Дан Barry

ФЛАШ ГОРДОН

У идућем броју: ЧУДОВИШТА НАПАДАЈУ!

Kandit НАЈСЛАЂА НАГРАДНА ИГРА НА СВЕТУ

ГЛАСАЈТЕ ЗА НАЈСЛАЂЕ

Објављујемо првих 25 слађаних које је специјални жири „Кандита" одабрао међу онима који су послали фотографије за конкурс — **Најслађа наградна игра на свету!**

Читаоци Забавника, гласајте за једног дечака, разуме се онсга који вам се највише свиђа. На купону упишите број дечака, за вас најслађег, исеците купон, залепите на дописницу и пошаљите **одмах** на адресу: **ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, 11001 Београд, Македонска 29.**

Међу свима који гласају за најслађег дечака из прве групе извући ће се на срећу **15 добитника.** Они ће добити по један **слатки пакет, поклон фабрике „Кандит".**

ИЗАБЕРИТЕ ЈЕДНУ ДЕВОЈЧИЦУ!

1. ДАНИЈЕЛА АНУЧИН, 14. 8. 1969

2. ТАТЈАНА ЈОВАНОВИЋ, 18. 3. 1968

3. САЊА ЛУЈИЋ, 29. 6. 1966

4. ВЕСНА ЦАКИЋ, 14. 11. 1968

5. СЛАВЕНА ЈЕСТРАТИЈЕВИЋ, 2. 3. 1971.

6. ЕРИКА ХОФМАН, 17. 5. 1969

7. ИМЕЛДА ПРИМУС, 1. 12. 1969

8. ЗДЕНКА РАЈНХАРТ, 1 7 1966

9. АНДРЕА ТОМЉАНОВИЋ 14. 2. 1966

10. КАТАРИНА ДИМИЋ, 23. 11. 1970

11. БРАНИСЛАВА МИРОСАВЉЕВИЋ; 29. 10. 1967.

12. НАТАША ЛУЧИЋ, 19. 2. 1969

13. ДАНИЦА ОТАШЕВИЋ, 31. 1. 1966

14. ЉИЉАНА ПРОДАНОВИЋ, 20. 11. 1969

15. ТАТЈАНА СОВИЉ, 5. 4. 1968

16. СНЕЖАНА СЕЛАКОВИЋ, 15. 1. 1970

17. МИЛИЦА ГАДЊАИ, 22. 5. 1970

18. СЕНКА СТИЈЕПОВИЋ, 5. 11. 1967

19. СВЕТЛАНА ЈОВАНОВИЋ, 25. 6. 1969.

20. АЛЕКСАНДРА ЂОРИЋ, 22. 10. 1970.

21. БИЉАНА РАНЂЕЛОВИЋ, 17. 8. 1966

22. АНЕТА ПЕТРОВИЋ, 15. 10. 1966.

23. ДРАГАНА ЂОРЂЕВИЋ, 22. 4. 1966.

24. АЛМА ДАМЈАНАЦ, 23. 10. 1967.

25. БИЉАНА СТАНКОВИЋ, 10. 12. 1969

ФАБРИКА ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА *Kandit* НАГРАДИЋЕ НАЈСЛАЂЕГ ДЕЧАКА И НАЈСЛАЂУ ДЕВОЈЧИЦУ 1974. СА ОНОЛИКО ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА КОЛИКО СУ ТЕШКИ

ГЛАСАМ ЗА ДЕВОЈЧИЦУ бр.

(Презиме и име)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ ЗАБАВНИКА БИРАМО НАЈСЛАЂЕГ ДЕЧАКА

Срели сте га на улици, видели у излогу неке од „Томосових" продавница. Складног облика, веселих боја, овај малени али брзи двоточкаш освојио је младе чим се појавио на нашем тржишту. Њиме многи ђаци у Словенији одлазе у школу, земљорадници у Војводини на њему обилазе своја поља, а младићи и девојке у градовима широм земље журе на састанке или излет.

То је ТОМОС АУТОМАТИК 3!

Једноставан је за руковање и врло лак за употребљавање. На управљачу се налазе ручице предње и задње кочнице, затим прекидач за светлост и дугмад за сирену и прекид рада мотора. На десној страни управљача налази се још ручица за гас.

Мотор се пушта у рад веома просто — окретањем педала уназад. ТОМОС АУТОМАТИК 3 може се возити и као обичан бицикл, али тада се, наравно, педале окрећу унапред.

ТОМОС АУТОМАТИК 3 има аутоматски мењач за разлику од старих модела код којих су се брзине мењале ручно са два центрифугална квачила. Код брзине од око 18 км на час аутоматски се укључује „друга брзина". Мопед се зауставља одузимањем гаса и кочењем — такође врло једноставно.

ТЕХНИЧКИ ПОДАЦИ

Мотор: једноцилиндрични, двотактни, хлађен ваздухом. Пречник цилиндра 38 мм, ход клипа 43 мм, радна запремина 49 ццм, степен компресије 8,5:1, максимална снага 2 КС код 5500 обртаја у мин.

Возило постиже максималну брзину од 45 км на час, савлађује успон од 20% ако је возач тежак до 80 кг и троши свега 2 литра мешавине на 100 км. Тежина 44 кг без горива дозвољено оптерећење 105 кг.

Електрични уређаји: магнетни упаљач „искра" V6/17W, рефлектор за дуго и кратко светло, сијалица билукс 6V15/15W, задње светло, сијалица 6V/2,4W. Свећица „босна" Ф75.

Оквир: Челични заварени лим. Предње телескопске виљушке имају ход од 60 мм, а задњи амортизери 40 мм. Седиште је за једну особу и подешава се по висини.

Кочнице: добош, предња и задња кочиона површина 90 x 18 мм.

Резервоар за гориво: налази се у оквиру од челичног лима и може да прими 4 литре горива, мешавине уља за двотактне моторе бензина од 86 октана.

Уље у мењачу: у мењач стаје 220 ццм уља следећих врста: АТФ тип А суфикс А, матик тип А суфикс А, или валвоматик тип А суфикс А.

ВА ТОЧКА

ХИТ СТРАНА

Петком у Забавнику, а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

ЖЕЛЕЛИ СТЕ ДА ЗНАТЕ

У жељи да одговоримо на што више ваших питања, одлучили смо да у овом броју ХИТ СТРАНА буде страна читалаца. Објављујемо одговоре на питања која сте нам упутили, као и берзу плоча и адресе које сте тражили.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ДОБАР ВЕТАР, ПЛАВА ПТИЦО

Музика: Зоран Манојловић
Текст: Зоран Модли
Изводи: група ДАХ

Јунског дана у пустом парку
Сазнадох шта је дечја љубав,
Плавуша мала из моје куће
Постаде тада права жена.

Први пут црвен остах у лицу
Кад добих књигу из њене руке.
Памтићу увек плаву птицу
Што даде залог мом детињству.

Добар ветар, плава птицо,
Нек' даљине тебе носе,
Добар ветар, плава птицо,
Сећаћу се твоје косе.

О броду сањах што тајне крије
И благу што море га чува.
На острву пустом палма се вије.
Из њене сенке маше ми она.

Брод сам насук'о на голе хриди
Нек' тоне кад смо нас двоје сами.
Још само море ову жену види
Док књига судбе кроји у тами.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ДОБАР ВЕТАР, ПЛАВА ПТИЦО можете чути у понедељак 9. XII ове године у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО** која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа.

БЕРЗА ПЛОЧА

Купујем добро очуване плоче: LED ZEPPELIN II и APHRODITES CHILD — „666". Интересују ме и сингл плоче ове групе као и све плоче Микија Јевремовића.

Томе Јанчевски
Ул. Мито Хаџи Василев
кула 66, стан 19
91000 Скопје

* * *

Купио бих следеће добро очуване ЛП плоче: LIVE CREAM и LIVE CREAM II, LED ZEPPELIN III, JANIS JOPLIN: PEARL и TEMPTATION: PAPA WAS A ROLLING STONE.

Радослав Васевић
ВП 2901/1
44003 Сисак

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ

Интересује ме ко су чланови групе „Редбоун".

Зоран Мијатовић,
Нови Сад

Група Редбоун (REDBONE) основана је 1968. године и састављена је од чистокрвних Индијанаца. Позната је по томе што је у поп-музику унела нови ритам који је стекао много присталица, нарочито у диско-клубовима. Чланови су: Лоли Вегас (LOLLYVEGAS) гитариста, Тони Белами (TONY BELLAMY) гитариста, Пат Вегас (PAT VEGAS) бас-гитариста и бубњар Пит Де По (PETE DE POE).

* * *

Да ли ће се још негде појавити ЈУГОСЛОВЕНСКА ПОП-СЕЛЕКЦИЈА са Тихомиром Поп Асановићем, Дадом Топићем, Ратком Дивјаком, Миљенком Прохаском, Озреном Деполом, Јанезом Бончином, Брацом Доблекаром, Маријом Маврином, Драганом Јелићем, Зденком Ковачичек и другима.

Јованка Димић,
21000 Нови Сад

ЈУГОСЛОВЕНСКА ПОП-СЕЛЕКЦИЈА или АС ДО АСА је ансамбл који је стекао популарност ЛП плочом „Мајко земљо" Тихомира Поп Асановића. На овогодишњем БООМ фестивалу у Љубљани публика га је изванредно примила. Како је реч о саставу који окупља више познатих музичара није увек баш једноставно организовати концерте. Зато се СЕЛЕКЦИЈА појављује ретко и то само у највећим дворанама. После Загреба, Љубљане и Сарајева овај јединствени ансамбл долази у Београд. У недељу 8. децембра на сцени Велике дворане Дома синдиката појавиће се „београдска верзија Селекције" коју ће поред већ споменутих музичара сачињавати Драго Млинарец, чланови YU-групе и Корнелије Ковач, први пут самостално после разиласка Корни групе.

УЗ ПЕСМУ НЕДЕЉЕ
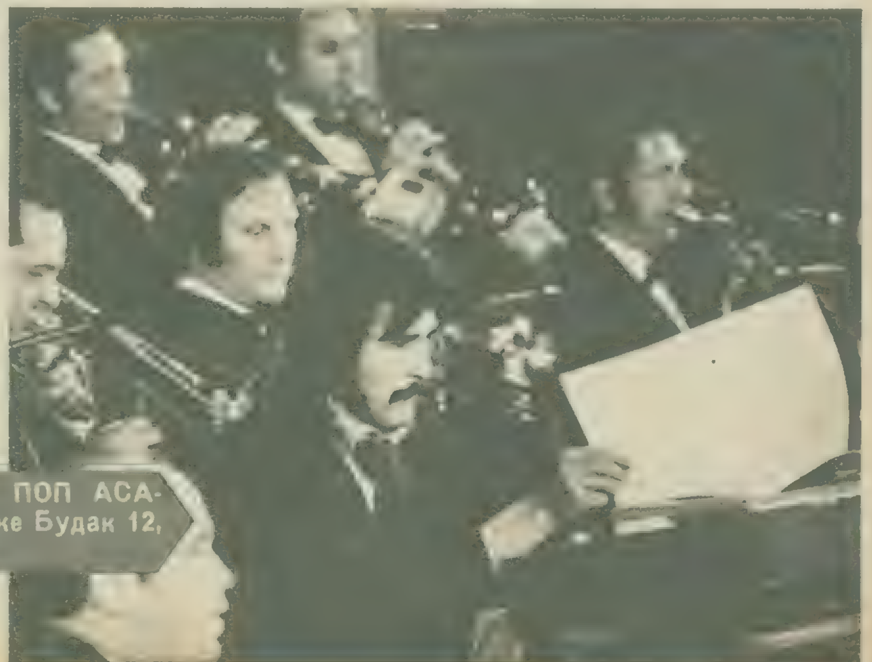
Ових дана у продаји се појавио први албум популарног београдског трија ДАХ. Са те плоче, назване ВЕЛИКИ ЦИРКУС, узели смо и нашу ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ДОБАР ВЕТАР, ПЛАВА ПТИЦО, за коју је музику написао Златко Манојловић на текст Зорана Модлија. Група ДАХ наступа у саставу — Златко Манојловић, гитариста и певач; Бранко Глушчевић, гитариста и Бока Богдановић, бубњеви и певач.

ЛП ПЛОЧЕ ЏЕНИС ЏОПЛИН:

CHEAP THRILLS (CBS 1968)
I GOT DEM OL' KOZMIC BLUES (CBS 1969)
PEARL (CBS 1971)
LIVE (пиратска плоча 1971)
IN CONCERT (CBS 1972)
GREATEST HITS (CBS 1973)

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ?

ABBA c/o POLAR MUSIC AB, NYBROGATAN 53, 10245 Stockolm 5, SWEDEN

ТИХОМИР ПОП АСАНОВИЋ, Дивке Будак 12, 41000 Загреб

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ЈУРИЦА ЈЕРКОВИЋ

Снимио: М. Вучићевић

ПЛАВА ПИРАМИ

БЕЗ ОБЗИРА КАКО ИЗГЛЕДАЛО, ТО ДЕТЕ ЈЕ БИЛО ЊЕНО И ПОЛИ НИЈЕ ХТЕЛА ДА ГА СЕ ОДРЕКНЕ.

РЕЈ БРЕДБЕРИ

Питер Хорн није желео да буде отац мале плаве пирамиде. Његовој жени и њему није падало на памет да би тако нешто могло да им се догоди. Живели су мирно у малој кући на селу и нестрпљиво чекали рођење свог првог детета.

Кад се приближило време порођаја, Питер је хеликоптером одвео жену у болницу код познатог доктора Волкота. Чим су стигли, болничарке су одвеле Поли, а Питера оставили да чека у лепо уређеној чекаоници. Био је мало узбуђен, али се није плашио; знао је да је Поли у добрим рукама.

Један сат касније, у чекаоницу је ушао доктор Волкот. Лице му је било бледо и тмурно. Питер није могао да се помери с места. Грчевито је стегао наслон столице и прошапутао:

— Је ли умрла?

— Није — тихо је одговорио Волкот. — С њом је све у реду. Само беба... Дођите овамо да вам је покажем.

Није била шала

Ушао је за доктором Волкотом у малу, бело окречену собу. У њој је било пуно лекара и болничара окупљених око ниског сточића. Нешто се налазило на столу.

Једна мала плава пирамида!

— Зашто сте ме довели овамо? — питао је Питер.

Мала плава пирамида се покренула. Почела је да плаче.

Питер Хорн се прогурао кроз гомилу и избезумљен стао испред сточића.

— Није ваљда ово...

Доктор Волкот је климнуо главом.

Плава пирамида је имала шест плавих израштаја сличних пипцима и три ока која су жмиркала са врхова ових израштаја.

— Тешко је три и по килограма — рекао је неко.

Питер је тешко дисао и знојио се. Није хтео и није могао да им верује. Сигурно се шале, мислио је. Иза свега овог је Чарли Рискол. Сад ће да бане на врата и да повиче: „април-ли-ли“, и сви ће се смејати.

Али, сви су били озбиљни.

— Ово је ваше дете, господине Хорн — рекао је доктор Волкот.

— Не! Не! — викао је Питер. — Уништите то чудо!

— Али, како можемо да уништимо људско биће? — казао је Волкот. — Детаљно сам га испитао. Ово није последица погрешне комбинације гена. Дете, није наказа, нити је болесно, само је на неки начин претрпело промену услед кратког споја на машини за хипнозу која олакшава порођаје. — Доктор Волкот је додао тишим гласом: — Ваше дете је рођено у другој димензији, и ништа више.

Бела и сива коцка

Доктор је дубоко удахнуо ваздух и почео да објашњава. Морао је код Хорна да пробуди родитељску љубав

— Ваше дете је живо и здраво, и само зато што је рођено у другој димензији наше очи не могу да разазнају у њему праву бебу.

— Да ли Поли зна? — упитао је Хорн.

— Рећи ћемо јој сутра. Сутра ће лакше поднети тај шок.

— Постоји ли начин да се дете врати у... нашу димензију?

— Покушаћемо све. Ако не успемо, подизаћемо дете овде, на клиници, ако ви не будете хтели да га примите.

— Не, хвала. Моје је и прихватићу га као дете. Сигуран сам да ће то хтети и Поли.

Нагнуо се над столом и пружио руку.

— Здраво, малиша!

Плава пирамида је подигла према Хорну своја три сјајна ока и нежно дотакла једним пипком очеву руку. Хорн је задрхтао.

— Можда је гладно? — питао је лекара.

— Већ сам спремио бочицу с млеком. Сад ћемо да га нахранимо.

Беба је гледала кроз маглу која се полако разилазила. Видела је неке облике како се крећу изнад ње и осећала је да су јој пријатељи. Било је пуно разних облика. Над њом се нагињало шест коцки сивкасте боје, свака са по шест пипака и по три ока. Затим су се из даљине приближиле још две коцке, једна сивкаста, а друга бела. Код беле коцке је постојало нешто што се беби свиђало, што ју је привлачило. Хтела је да јој буде што ближе.

Бела и сивкаста коцка су нешто звиждале, час једна, час друга. Онда је бела коцка пружила један од својих пипака и дотакла бебу. Беба је одговорила пружајући свој. Беба воли белу коцку. Беба је гладна. Можда ће јој бела коцка дати нешто да једе...

Сива коцка је дала беби да једе из ружичасте лопте. Храна је била добра. Сада беба може да спава.

Сутрадан су испричали Поли о детету. Није плакала као што је Питер очекивао. Стиснутих усана је саслушала до краја, а онда је затражила да јој донесу дете. Кад су га донели, Поли га је, као да ништа

— Може већ да каже „тата“ — рекла је Поли подижући малу плаву пирамиду.

чудно не види, узела и нежно привила на груди. Мала плава пирамида је задовољно фијукала, пружајући плаве пипке ка мајци.

Све је нормално...

Два дана касније, Хорнови су са дететом пошли кући.

— Била си храбрија од мене, Поли — први је почео разговор Питер. — Као да се ниси ни изненадила.

— Шта могу, то је моје дете — рекла је Поли — а и не изгледа тако лоше... кад се човек навикне Могу да га држим у наручју, топло је и плаче као свака беба. — Нервозно се насмејала. — Не, Питер, држала сам се храбро само зато што се надам да ће доктор Волкот успети да га врати у нашу димензију. А ако то не успе за шест месеци, убићу се. Поли и Питер су доводили дете сваки трећи дан у болницу на контролу. Сви налази су били нормални; плава пирамида се ни у чему, сем у изгледу, није разликовала од осталих беба.

— Интересује ме како ми њему изгледамо — рекла је Поли док су се враћали кући.

Пирамида је посматрала покрете око себе. Једна бела коцка ју је држала у својим пипцима о друга је ишла упоредо с њима. Једна коцка је правила неке звуке сличне звиждуцима, а онда је друга коцка одговарала на исти начин. Тако је гледала две беле коцке и ружичасте мехуриће око њих, а онда јој се приспавало. Затворила је очи, удобно се сместила међу пипцима једне коцке и...

— Заспала је — рекла је Поли. Дошло је лето и Питер Хорн је био веома заузет у свом предузећу. Ипак, трудио се да не ради ноћу и да долази кући раније. Поли је западала у све теже депресије. Много је пушила и све чешће отварала кућни бифе. Питер се није чудио. Дете је ноћу плакало, пуштајући неке непријатне гласове. То није био плач детета.

Питер је направио звучну изолацију у дечјој соби. Плашио се да ће неко од суседа чути те чудне звукове. Није знао шта да одговори људима, а дете није могао вечито да крије.

Доктор предлаже

Неколико месеци касније, посматрао је кришом Поли како мази бебу и прижељкивао да и он то може. Али, није могао. То њему није личило на дете.

— Може већ да каже „тата" — рекла је Поли и подигла малу плаву пирамиду. — Хајде, душо, реци „тата".

— Зиип! — запиштало је дете, и то је било све.

— Још једном — тражила је Поли.

— Зииип — поновила је пирамида.

— Забога, престани с тим! — викнуо је Питер, зграбио дете и вратио га у креветац, а онда похитао ка бифеу да наточи себи пиће.

Поли је села поред њега и такође напунила чашу, ко зна коју тога дана.

Кад је дошла зима, стање се још и погоршало. Све слободно време Питер и Поли су проводили у кући, поред своје пирамиде. И даље су је редовно носили на контролу. Једног дана, доктор Волкот их је позвао у своју канцеларију.

— Морам да вам кажем шта сам радио свих ових месеци — почео је. — Покушавао сам да вратим дете из те проклете четврте, пете или ко зна које димензије, али без успеха. Кад год сте га довели на контролу, радио сам на томе. Постоји само једно решење: пошто ње га не могу да вратим у нашу димензију, могу вас да пренесем у његову.

Питер је погледао у машину која је стајала насред собе. Није знао шта да каже.

— Хоћу ли у том случају видети дете онако како оно стварно изгледа? — упитала је Поли.

Волкот је климнуо главом.

— Онда, пристајем.

Питер ју је забезекнуто гледао.

— Чекај, женска главо, морамо да размислимо о томе...

— Ја сам размислила — мирно је одговорила Поли. — Хоћу да будем са својим дететом.

— Докторе, како ће изгледати.. тамо? — питао је Питер.

— Ви нећете приметити никакву разлику. Једно другом ћете изгледати исто као сада, само што ћете плаву пирамиду видети као дете.

— Али, како ћемо изгледати људима... вама? Зар нас неће гледати са чуђењем?

— Хоће. Зато вам саветујем да добро размислите.

Питер и Поли су се споразумели погледима.

— Пристајемо — рекао је Питер.

Нестало је страха

Доктор Волкот им је рекао да легну на две металне табле у машини. Светло се угасило и зачуло се брујање. Држећи се за руке, они су чекали у мраку. Неки метални кров је почео полако да се спушта и зауставио се тик изнад њих. Собу је испунила топлота и Питер је знао да машина испушта огромну енергију. Покушао је да мисли на нешто друго. Како ће изгледати њихов живот? Хоће ли их пријатељи напустити?

Одједном је нестало сваког страха. Знао је: живеће у истој белој кући, на истом мирном брежуљку и волеће се. Доктор Волкот ће долазити да их обилази. Рекао је да ће можда кроз десет-двадесет година моћи да их врати. Но, није ни важно. На вратима ће га сачекивати витки квадар или коцка и плава пирамида, а унутра ће седети он, нешто већа коцка, са лулом и књигом испред себе и понудиће га пићем. Долазиће и други.

Клик!

Зујање је престало. Метални кров се поново подигао и соба се осветлила. Доктор Волкот је посматрао два квадра како се дижу са лежишта у машини.

Питер је, жмиркајући, гледао око себе. Видео је Поли како трчи и сагиње се да узме нешто са пода.

У рукама је држала буцмастог дечачића са руменим образима и плавим, татиним очима.

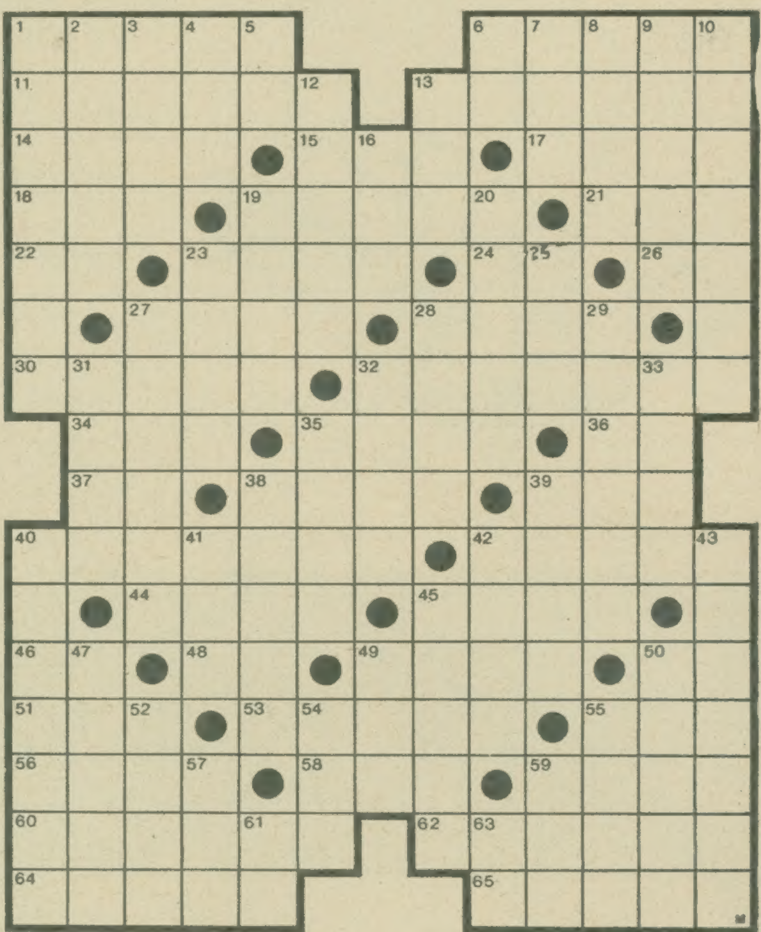
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) део вишеспратнице, 6) физичка култура, 11) свирач на труби, 13) скелет, 14) индустријска биљка, 15) заварено место, 17) део народне ношње, 18) аждаја, 19) јак ветар, 21) необучен, 22) хемијски знак за нобелијум, 23) део шаке, 24) самогласник и сугласник, 26) ауто-ознака за Ваљево, 27) блиски рођак, 28) стара мера за течност, 30) стипса, 32) место у Црној Гори, 34) јединични вектор, 35) поштовање, уважавање, 36) хемијски знак за силицијум, 37) два сугласника, 38) кита, ројта, 39) колос, 40) верност, 42) струк, 44) немачки филозоф (Имануел), 45) врста дрвета, 46) хемијски знак за баријум, 48) два иста сугласника, 49) врста падавине, 50) мера за површину, 51) узвик при скоку, 53) град на Црном мору у СССР, 55) шиб, жбун, 56) врста дрвета, 58) име Карењине, 59) један словенски народ, 60) вулканско гротло, 62) кварц, 64) збирка географских карата, 65) верна.

УСПРАВНО:

1) политичка партија, 2) посело, 3) отвор, бушотина, 4) грубо сукно, 5) показна заменица, 6) неопходан зачин, 7) узвик за ућуткивање, 8) име песника Жупанчича, 9) део одела, 10) претраживање, 12) несавитљив, крут, 13) превлака на Малаки, 16) спис, 19) град у Алжиру, 20) део прста, 23) шиба, 25) војвођански шахист (Бора), 27) застава, 28) мушко име, 29) географски појам, 31) енглеска племићка титула, 32) врста намирнице, 33) ораница, 35) густ, збијен, 38) музичка композиција, 39) епоха, раздобље, 40) врста спорта, 41) изнад, 42) груди, 43) косина, 45) производ пчела, 47) узвик при дресури паса, 49) љут корен, 50) име нашег композитора и певача забавне музике, 52) јемство на меници, 54) поклон, 55) прерађени каучук, 57) отац (слов.), 59) низ, 61) слово латинице, 63) грчко слово.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) висак, 6) жарач, о, 11) Сона, 12) имун, а, 14) боксер, 16) растур, 18) Иро, 19) катар, 21) ила, 22) чар, 23) стена, 24) Мор, 25) Адам, 27) Ест, 28) дога, 29) јакна, т, 31) сенат, 32) одбитак, 33) мазга, р, 36) нокат, 40) орао, 41) кал, 43) рото, 44) Тел, 45) Котор, 47) век, 48) ино, 49) одива, 50) Ела, 51) вагање, 53) иперит, и, 55) арак, 56) Нина, а, 57) „Ајакс", 58) Арета.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ" Мирољуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника" Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44 дин. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дин, полугодишња 176,00 дин, тромесечна 88,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

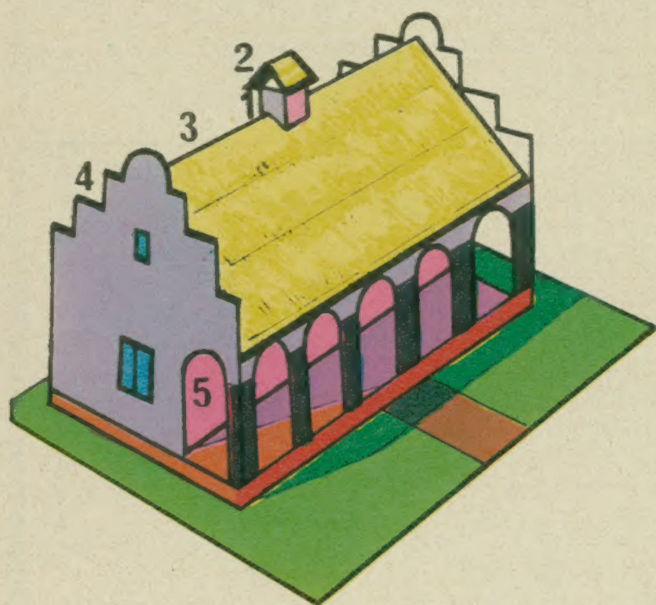
КУЋЕ ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА

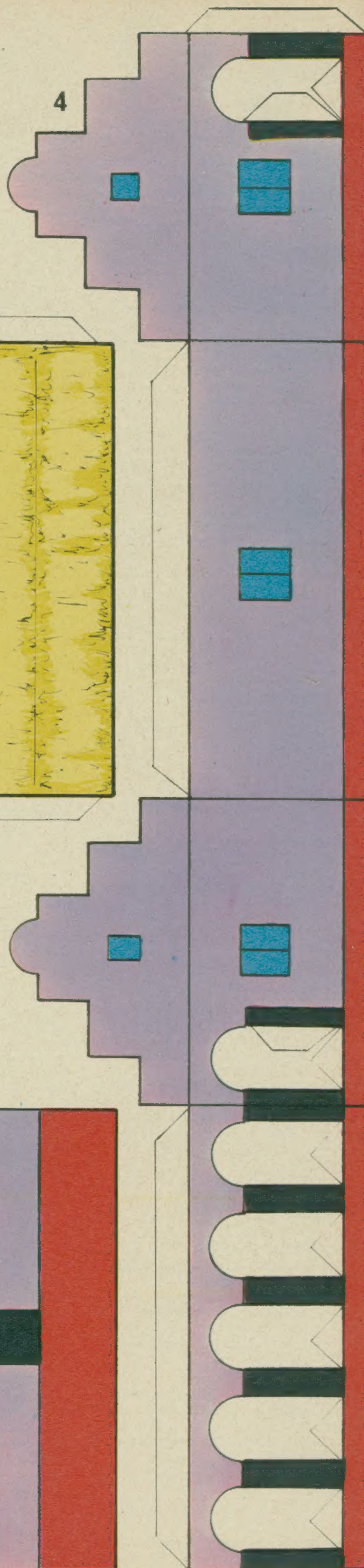
ВОЈВОЂАНСКА КУЋА

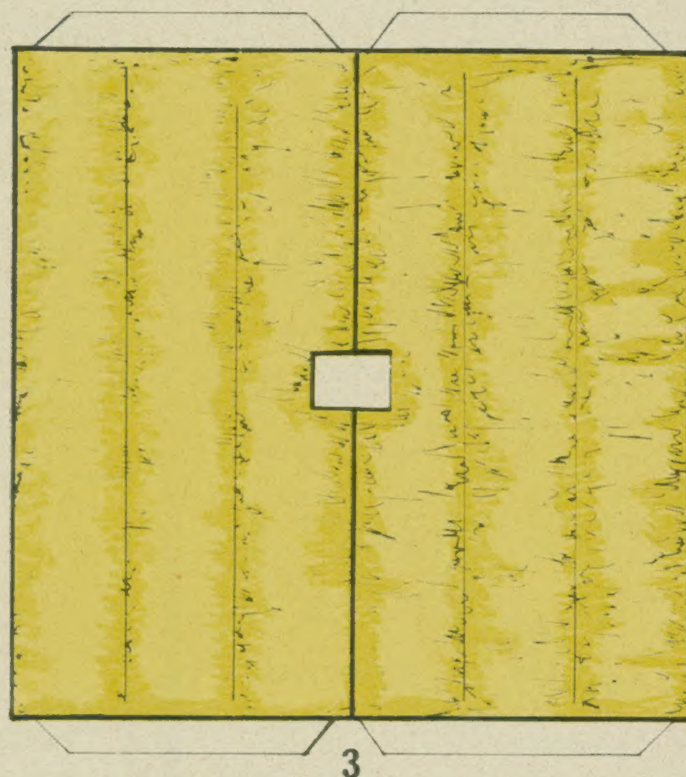
Све делове нацрта залепи на хамер, изрежи их и обради према редоследу бројева као што видиш на слици готовог модела. Уз мало труда и стрпљења добићеш леп модел сеоске куће из Војводине са сламним кровом **(3)** и тремом **(5).**

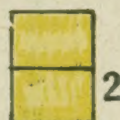
Ако у твом крају постоји нека интересантна старинска кућа, нацртај је и пошаљи нам цртеж да бисмо израдили њен модел у картону.

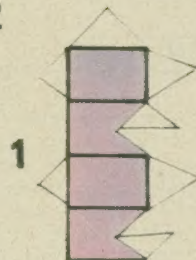
МИ-РИЗ

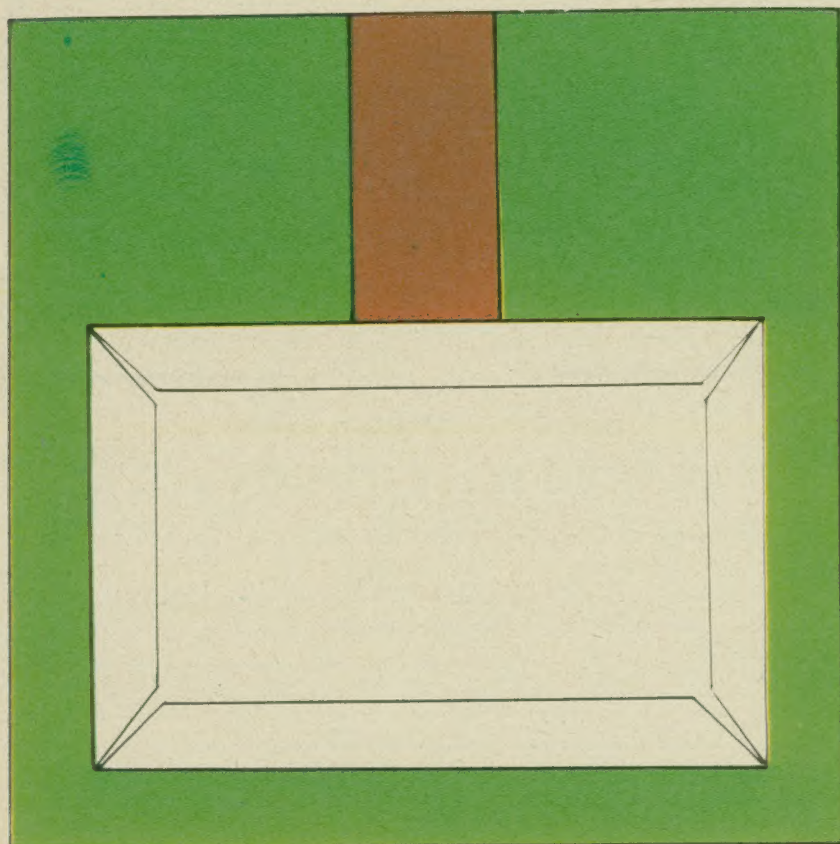

5

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавничe,

БЕСМРТНИ ГЕРИЉЕРО

Жељела бих сазнати нешто више о животу великог револуционара Ернеста Че Геваре.

Лејла Хусеинчехајић, Сарајево

Револуционар, војник, лекар, теоретичар револуције и социјализма, хуманиста, писац, херој, мит и симбол — то је Ернесто Че Гевара.

Иако је рођен у Розарију, у Аргентини, Че се није ни осећао ни живео само као Аргентинац. У младости је препешачио већи део Јужне Америке и већ тада схватио да, у ствари, припада целом том континенту који је толико волео и коме је посветио све своје знање и моћи.

Рођен 1928, болестан од астме још од раног детињства, Че Гевара бриљантно завршава медицински факултет у Буенос Ајресу. Већ тада није био само одличан студент медицине. Читајући Верна, Диму, Игоа, а касније Бодлера, Неруду и Маркса, млади Ернесто у два наврата добровољно лечи губавце у Перуу. Као антиперониста, напушта Аргентину поново путује по Јужној Америци и сусреће се с браћом Кастро, Фиделом и Раулом. После првог, осмочасовног разговора с Фиделом, Ернесто постаје одушевљени присталица побуњеника против кубанског диктатора Батисте. За кратко време он је, заједно с браћом Кастро, на челу ослободилачког покрета. Храбар до безумља и човечан до дечачке нежности, Че, како је тада прозван, несвесно гради око себе ореол мита и омиљености. После три године крваве, херојске борбе, која је личила на бој Давида и Голијата, Фидел и Че победоносно улазе у Хавану. Иако лекар по професији, Че је био изврсно упућен и у економику, индустрију, теорију и историју социјализма.

У новој, револуционарној влади Фидела Кастра, Че је директор Националне банке и министар индустрије. У том својству посетио је и нашу земљу, где је прихваћен топло и пријатељски, као и свуда где је путовао. Презирући богатство и раскош, Че са супругом, две кћерке и сином живи обично и скромно.

У марту 1965. Че Гевара изненада напушта Кубу, Фидела, породицу и одлази не остављајући трага за собом. Написао је писмо само Фиделу, рекавши у њему да друге земље света траже његове скромне напоре. „За мене нема места где је револуција победила“, писао је Че.

У Боливији, којој је такође била потребна револуција, Че стиже у новембру 1966. Не зна се где је био до тада. Али, у тој земљи. где је владао режим сличан Батистином, Че је живео још само непуну годину. Ломатајући се по џунгли на обронцима Анда, Че је с малом групом својих бораца 18. октобра 1967. упао у заседу и убијен. Од тог тренутка мит о њему се шири. Он више није Че с Кубе, из Боливије или из Јужне Америке, већ једноставно Че целога света. Ни данас се не зна где му је гроб, али, Ернесто Че Гевара је за многе био и остао „бесмртни гериљеро“.

Годину дана касније, 1968, на Куби је објављен његов дневник. Истинита, горка и топла књига великог револуционара, „Успомене из револуцију“, преведена је и објављена и код нас.

О ПИСЦУ ШЕГРТА ХЛАПИЋА

Читала сам књигу: „Чудноватe згоде шегрта Хлапића“ па те молим да наведеш још нека дјела Иване Брлић-Мажуранић, писца ове књиге.

Стана Јововић, Никшић

Ивана Брлић-Мажуранић, један од зачетника наше прозне књижевности за децу и унука славног песника Ивана Мажуранића, градила је своје лепе приче на народним мотивима из словенске митологије. Рођена је у Огулину 1874. године. Поред „Чудноватих згода шегрта Хлапића“, написала је и „Приче из давнине“, „Како је Потјех тражио

истину“, „Малик Тинтилинић“, „Јаша Далматин, поткраљ Гуџерата“ и „Књигу омладини“. Умрла је 1938., као први женски члан Југославенске академије знаности и умјетности у Загребу.

КО ЈЕ СУДИО ВЕЛИКО ФИНАЛЕ?

Молим те да у Малој пошти напишеш кô је судио финалну утакмицу СР Немачка — Холандија на прошлом светском првенству у фудбалу и из које земље је тај судија.

Радисав Маричић, Београд

Финалну утакмицу на последњем светском првенству у фудбалу судио је Тејлор из Енглеске.

ЧАМЦЕМ ПРЕКО АТЛАНТИКА

Молим те да у Малој пошти напишеш ко је био Никола Приморац.

Заим Зупчевић, Тешањ

Иако је пре стотинак година извео готово невероватан подвиг, о Николи Приморцу, капетану дуге пловидбе из Дубровника, остало је мало података и неколико кратких забележака у енциклопедијама. Године 1870, као тридесетогодишњак, препловио је с једним пријатељем два пута Атлантски океан од Ливерпула до Њујорка и назад, у чамцу дугачком само шест метара! Пловидба од Ливерпула до Њујорка трајала је 78 дана. Кад је скромни чамац Николе Приморца упловио у њујоршку луку, поздрављен је истицањем свечаних застава на бродовима. Пловидба у повратку, од Њујорка до Ливерпула, трајала је упола мање; услед повољних струја и доброг времена, Никола Приморац прешао је исти пут у истом чамцу за свега 37 дана.

За овај подвиг добио је награду од 1.000 фунти и име му се прочуло широм света. Његов чамац, који се звао „Дубровник“, био је затим изложен у Енглеској.

Никола Приморац је умро 1899. у 59. години живота.

WALT DISNEY
МИКИ

А АКО ШИЉА НИЈЕ КОД КУЋЕ?
ШИЉА

ОСЛУШНИ... КОД КУЋЕ ЈЕ!

ЧУЈЕМ КАКО ХРЧЕ!
ШИЉА

ШИЉА У СНУ УЧИ С ПЛОЧА ШПАНСКИ!

ПРОБУДИ СЕ! ВЕЋ ЈЕ ПОДНЕ!
Distributed by King Features Syndicate

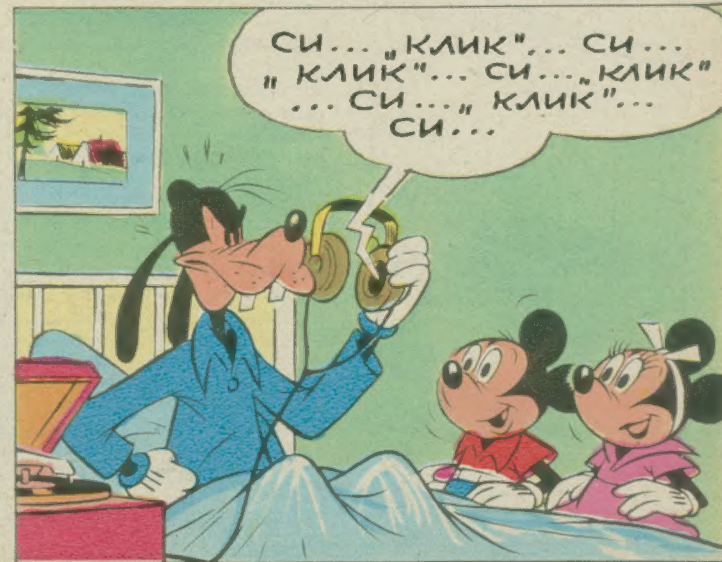

ЈЕСИ Л' ВЕЋ ШТОГОД НАУЧИО?
СИ!

КАЖИ НЕШТО НА ШПАНСКОМ, ШИЉО!
СИ!
Copyright © 1974 Walt Disney Productions World Rights Reserved

ЗАР САМО „СИ" ЗНАШ ДА КАЖЕШ?
СИ!

ЗНАШ... ПОТЕЖАК ЈЕ ШИЉА НА УЧЕЊУ!

НИСАМ ЈА КРИВ... ВЕЋ ТАЈ ПРОКЛЕТИ ГРАМОФОН! СЛУШАЈ!
1197/32

СИ... „КЛИК"... СИ... „КЛИК"... СИ... „КЛИК" ... СИ... „КЛИК"... СИ...